

Newsletter

International Labour Office, Ankara • Uluslararası Çalışma Ofisi, Ankara

Newsletter 2004-3: Aralık

ISSN 1564-510 X

ILO CENEVRE'DEN HABERLER - NEWS FROM ILO GENEVA

Dünyadaki çalışanların yarısı günde 2 dolarlık yoksulluk sınırı altında yaşıyor

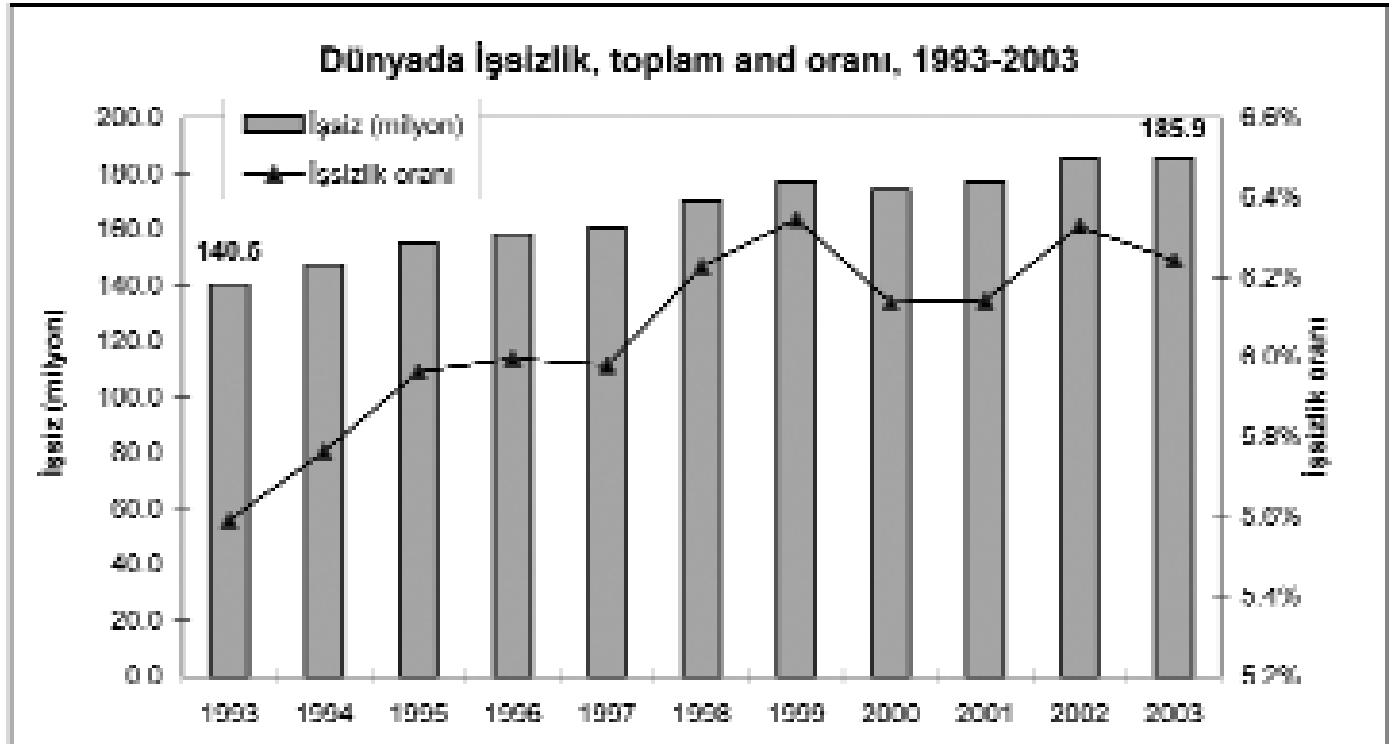
ILO'ya göre verimlilik artışını ve insana yakışır iş imkanlarını artırmaya yönelik yeni politikalar, çalışan yoksulların durumunu iyileştirebilir

Half the world's workers living below US\$ 2 a day poverty line

ILO says new policies for promoting productivity growth and decent jobs could improve outlook for working poor

Dünyadaki çalışanların yarısı (yaklaşık 1.4 milyar kişi) kendilerini ve ailelerini günde 2 dolarlık yoksulluk sınırının üzerine çıkarmalarına imkan tanımayan derin bir yoksulluk içinde yaşıyor. Uluslararası Çalışma Ofisi tarafından yapılan yeni bir araştırmaya göre, bu durumun emek verimliliği artıran ve yeni iş imkanları yaratan politikalarla düzeltilmesi mümkün.

2004 Aralık ayında açıklanan ILO *Dünya İstihdam Raporu 2004-2005* (Not 1), ekonomik politikaların insana yakışır ve verimli iş imkanları yaratmaya yöneltilmesinin, Birleşmiş Milletler Binyıl Kalkınma Hedefleri arasında yer alan "küresel yoksulluğun azaltılması" hedefi açısından yaşamsal önem taşıdığını vurguluyor.

ILO raporuna göre, 2003 yılında tüm dünyada 185.9 milyon işsiz vardı ve bu kesim buzdağının yalnızca su üstünde kalan bölümünü oluşturmaktaydı. Çünkü, bu sayının yedi kat daha fazlası insan, bir iş sahibi olmasına karşın yine yoksulluk içinde yaşamaktadır.

Rapor, 2003 yılında tüm dünyada 2.8 milyon kişinin istihdam kapsamında yer aldığını ve bu sayının bugüne kadar kaydedilen en yüksek sayı olduğunu belirtmektedir. Ne var ki, bu çalışanların neredeyse 1.4 milyarı günde 2 dolardan az kazanmaktadır ve bu da bugüne kadar kaydedilen en yüksek rakamdır. Bu arada, çalışanlar arasında günde 1 dolarlık yoksulluk sınırı altında yaşayanların sayısı 550 milyondur.

Ancak, olumlu gelişmelerden de söz edilebilir. Rapor da belirtildiğine göre bugün günde 2 doların ve 1 dolarlık yoksulluk sınırının altında çalışan insanların toplam içindeki yüzdeleri 1990 yılına göre daha düşüktür. Ayrıca, küresel büyüme hızlarına ilişkin tahminler de, çalışarak günde 1 dolarlık yoksulluk sınırı altında kazanan insan sayısının 2015 yılında kimi yörelerde yarı yarıya azalabileceğine işaret etmektedir.

ILO Genel Müdürü **Juan Somavia** konuya ilişkin olarak yaptığı açıklamada şunları söyledi: "Çalışan yoksulların sayısını azaltmada kilit öge, insana yakışır ve verimli iş imkanları yaratılması ve yoksulluğun azaltılması için adil küreselleşme stratejileri izlenmesidir. Yoksulluğun kaynağında yalnızca çalışacak iş olmaması değil, aynı zamanda birçok işin verimsiz olması da vardır. Verimlilik artışı, ekonomik büyümenin motorudur; çalışan insanlar kendilerini yoksulluğun dışına verimlilik artışıyla taşıyabileceklerdir."

Dünya İstihdam Raporu 2004-2005, istihdam, verimlilik artışı ve yoksulluk arasında kurduğu ilişkilerle konuya yeni bir bakış açısı getirmektedir.

Rapora göre verimlilik artışlarının getirileri öncelikle üretim maliyetlerinin düşmesi, kârların ve rekabet gücünün artmasıyla tekil işletme düzeyinde başlamakta, ardından daha yüksek ücret ve daha kısa çalışma süreleriyle işçilere yarar sağlamaktadır. Sonuçta bu kazanımlar makro ölçekteki ekonomiye fiyatların düşmesi, tüketimin artması ve istihdamın genişlemesi biçiminde yansımaktadır.

Bununla birlikte rapor gerçeğin daha karmaşık olabileceğini kabul etmektedir. Örneğin, istihdam ve kazançlarda meydana gelen önemli kaymaların ortalama rakamlar tarafından gizlenmesi gibi. Verimlilikteki artışlar kimi sektörlerde küçülmeyi de beraberinde getirebilmekte, böylece istihdamdaki artış başka yerlerde sağlanmaktadır. Bu sorun karşısında kurumların çalışanlara güvence sağlaması ve onları değişen işgücü piyasalarına uyum sağlayabilecek biçimde eğitmesi gerekmektedir.

Rapor, giderek genişleyen hizmetler sektörünün önemi işaret ederek "insanların gerçekte nerede çalıştıklarının, hızla gelişen dinamik sektörler üzerinde odaklanmak kadar önemli olduğuna" işaret etmektedir. Gerçekten de hizmetler sektöründe hem verimlilik hem de istihdam artışları sağlanmıştır ve bu sektör hem vasıflı hem de vasıfsız işçilere iş imkanları sağlamaktadır. Bu bağlamda, gelişmekte olan ülkelerin çoğunda ağırlıklı bir kesimi çalıştıran kayıtdışı sektörde iyileştirilmelere gidilmesi büyük önem taşımaktadır.

Tarım sektöründe verimliliğin ve gelirlerin artırılmasının önemine de rapor ayrıca dikkat çekmektedir. Bunun nedeni, bu sektörde çalışanların önemli bir bölümünün kayıtdışı olması ve yoksulluk içinde yaşamasıdır. Tarım sektörü gelişmekte olan ülkelerde çalışanların yüzde 40'ını kapsamakta, bu ülkelerin GSYH'sına da yüzde 20 civarında katkıda bulunmaktadır.

Rapor, verimlilik artışına katkısı dolayısıyla istihdamdaki istikrarın önemine de değinmektedir. İstihdamda "istikrar", "işgücünün hareketsizliği" anlamına gelmemektedir. Bir firmada çalışan bir işçinin işi ve kendisinden beklenen beceriler değişebilir. Verimliliğin artırılması için ise, firmaların ihtiyaç duydukları esneklikle iş güvencesi ve işçilerin korunması arasında bir denge kurulması gerekmektedir.

Dünya İstihdam Raporu 2004-2005 ayrıca küçük firmaların daha geniş anlamda ekonomiyle bütünleştirilmelerini ve bu işletmelerin büyük işletmelerle olan verimlilik açıklarını görece azaltmalarını hedefleyen politikalar için de tavsiyelerde bulunmaktadır. Küçük işletmeler gerek gelişmiş, gerekse gelişmekte olan ekonomilerde toplam istihdam içinde önemli bir paya sahip-

tir. Ne var ki, verimlilik düşük kaldığı sürece bu işletmelerin yoksulluğu azaltıcı potansiyelleri de sınırlı olacaktır.

Geleceğe Yönelik Eğilimler

Yeni ILO raporunun ele aldığı konulardan biri de, dünyanın çalışan kesimler arasındaki yoksulluğu 2015 yılına kadar yarı yarıya azaltmada ne kadar başarılı olabileceğidir. Bu konuda yapılan saptamalar şöyledir:

- Emek verimliliği, işgücü piyasaları ve çalışan yoksulların durumuyla ilgili eğilimler, uzun dönemde verimliliği artırabilen ve bu arada istihdam olanakları yaratabilen bölgelerin 2015 yılına kadar yoksulluğu yarı yarıya azaltma hedefine ulaşma imkanlarının bulunduğunu göstermektedir.
- Günde 1 dolardan az kazanan çalışanların küresel oranının 2015 yılına kadar yarı yarıya azaltılması mümkündür; bunun için gereken küresel yıllık GSYH büyüme hızı yüzde 4.7 olup bu rakam 1995 ile 2005 yılları arasındaki dönem için tahmin edilen yüzde 5'in altındadır. Ancak, bu tahminde Çin, Güneydoğu Asya ve Güney Asya'daki hızlı büyümenin

önemli etkisi vardır. Dolayısıyla, geçiş ekonomileri ile Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkelerinin de aynı hedefi yakalamaları gerekmektedir. Son olarak, Latin Amerika ve Karayipler'in hedefe ulaşamama olasılığı büyüktür; Sahra Güneyi Afrika ise bütünü gerilerde kalmıştır.

- Çalıştıkları halde günde ancak 2 dolar kazanabilenlerin oluşturduğu yoksulluğun yarı yarıya azaltılması hedefinin daha az gerçekleşme şansı taşımaktadır. Bu konuda yalnızca Doğu Asya gerçekçi bir umuda sahip olabilir. GSYH artış hızlarında önemli yükselmeler sağlayamadıkça diğer bölgeler bu hedefe ulaşamayacaklardır.
- Günde 2 dolarlık yoksulluk tanımı çerçevesinde çalışanların toplama oranı 1990 yılında yüzde 57.2 iken 2003 yılında yüzde 49.7'ye düşmüştür. Bu yüzdenin 2015 yılında yüzde 40'a inmesi beklenmektedir.

Rapora göre, dünyada insana yakışır iş açığının hem büyük hem de direngen olduğu açıktır ve bu da "yoksullukla mücadelede önümüzde duran en önemli sorunlardan biridir."

İşgücü piyasası ve ekonomik göstergeler, seçilmiş yıllar

	İşsizlik oranı (%)			İstihdamın nüfus oranı (%)		Emek verimliliği içinde yıllık artış hızı (%)	Emek verimliliği içinde yıllık artış hızı (%)	İşgücünün yıllık büyüme hızı (%)	GSYH'nin yıllık artış hızı (%)
	1993	2003	2003	1993	2003	1993-2003	1993-2003	1993-2003	1993-2003
Dünya	5.6	6.3	6.2	63.3	62.5	10.9	1.0	1.8	3.5
Latin Amerika ve Karayipler	6.9	9.0	8.0	59.3	59.3	1.2	0.1	2.3	2.6
Doğu Asya	2.4	3.1	3.3	78.1	76.6	75.0	5.8	1.3	8.3
Güneydoğu Asya ve Pasifik	3.9	7.1	6.3	68.0	67.1	21.6	2.0	2.4	4.1
Güney Asya	4.8	4.8	4.8	57.0	57.0	37.9	3.3	2.3	5.5
Orta Doğu ve Kuzey Afrika	12.1	11.9	12.2	45.1	46.4	0.9	0.1	3.3	3.2
Sahra Güneyi Afrika	11.0	10.3	10.9	65.6	66.0	-1.5	-0.2	2.8	2.9
Geçiş ekonomileri	6.3	9.1	9.2	58.8	53.5	25.4	2.3	0.1	0.2
Sınırlanmış ekonomiler	8.0	6.8	6.8	55.4	56.1	14.9	1.4	0.8	2.5

Kaynak: ILO Dünya İstihdam Raporu, 2004-2005

* * *

Not 1 - Dünya İstihdam Raporu (World Employment Report 2004-05: Employment, productivity and poverty reduction), Cenevre, ILO 2005. ISBN 92-2-114813-0, www.ilo.org/public/english/employment/strat/wer2004.htm.

ILO Yönetim Kurulu 291. oturumunu tamamladı

Ele alınan konular arasında Myanmar ve Belarus'ta işçi hakları ile küreselleşmeyle ilgili konular da bulunuyor

ILO Governing Body concludes 291st session

Considers labour rights in Myanmar, Belarus and globalization issues

ILO Yönetim Kurulu, adil bir küreselleşme için stratejileri, bu arada Myanmar, Belarus ve diğer kimi ülkelerdeki çalışma yaşamına ilişkin temel hakları ele aldığı 291. oturumunu 19 Kasım 2004 tarihinde tamamladı.

Adil bir küreselleşmeye yönelik stratejiler

Yönetim Kurulu, 2006-2009 dönemi için önerilen Stratejik Politika Çerçevesi (SPÇ) taslağını görüşerek bu konuda hükümet, işçi ve işveren kesimlerince dile getirilen görüşleri not etti.

SPÇ 2006-2009'un amacı, "insana yakışır iş'i küresel bir hedef haline getirmek; erkek ve kadınların özgürlük, eşitlik, güvenlik ve insan saygınlığı koşullarında verimli işler bulma fırsatlarını artırmaktır. Bu, ILO'nun daha tutarlı ulusal kalkınma politikaları izlenmesine; işgücü piyasası, toplumsal süreçler, makro ekonomi, ticaret ve yatırım politikalarında buluşma ve sinerji yaratılmasına sağlayacağı katkıyı oluşturacaktır.

ILO tarafından oluşturulan bağımsız bir kurul olan "**Küreselleşmenin Sosyal Boyutu Dünya Komisyonu**" tarafından hazırlanan rapor, küreselleşmenin yönetişimiyle ilgili mevcut politikaların ve kurumların "ivedilikle yeniden gözden geçirilmesi" çağrısında bulunmakta ve küreselleşmenin herkes için adil bir süreç haline getirilmesine yönelik vizyonu özetlemektedir. Çok taraflı sistem içinde etkili ortaklıklar oluşturulması, bu açıdan raporun başarılı biçimde takibi için gerekli görülmektedir. Bunun nasıl gerçekleştirilebileceğine ilişkin farklı görüşler, Komisyon tarafından belirlenen amaçlara ulaşılmasına ILO'nun ne tür katkılarda bulunabileceğine ilişkin kapsamlı görüşmeler sırasında dile getirilmiştir.

Yönetim Kurulundaki delegeler ayrıca işgal altındaki Arap topraklarında uygulanacak genişletilmiş teknik işbirliği programına ilişkin planlar ve bunların takibini

konu alan bir raporu görüştü. 2003 yılı Mayıs ayında oluşturulan **Filistin İstihdam ve Sosyal Güvenlik Fonu** dahil olmak üzere ILO'nun işgal altındaki topraklara yönelik teknik işbirliği programına sağlanan fonlar 2004-2005 dönemi için 3.48 milyon dolara ulaşmıştır.

Myanmar ve Belarus

Yönetim Kurulu, ilgili ülke hükümetinin zorla çalıştırma uygulamasına karşı mücadeleye ne kadar kararlı olduğunu değerlendirmek üzere **Myanmar**'a en üst düzey bir misyon gönderilmesini kararlaştırmıştır. Bu karar, hükümette son dönemde birtakım değişiklikler olması ve ILO'nun karşılıklı görüşmeler yürüttüğü görevlilerin artık iş başında olmaması nedeniyle gerekli görülmüştür.

Bu arada, ILO irtibat görevlisinin yetkilileri bilgilendirdiği zorla çalıştırma iddialarıyla ilgili kimi önemli sorular da gündemdedir. Yönetim Kurulu, özellikle kaygı verici olan bu örneklerle nasıl bir tepki verileceğinin, halihazırdaki hükümetin bu sorunları çözmeye kararlılığının bir göstergesi olacağını düşünmektedir.

Yönetim Kurulu, hükümetle yapılan üst düzey temaslar hakkında bilgi veren rapor ışığında bu ülkedeki durumu 2005 yılı Mart ayında yapacağı toplantıda yeniden ele alacaktır. Söz konusu toplantıda ya doğrudan yabancı sermaye yatırımları da dahil olmak üzere 2000 yılında benimsenen özel önlemlerin sürdürülmesine ya da zorla çalıştırmanın ortadan kaldırılmasına yönelik ortak Eylem Planı çerçevesinde teknik işbirliğine devam edilmesine karar verilecektir.

Yönetim Kurulu, sendikal özgürlüklere ilişkin olarak, ILO Araştırma Komisyonu tarafından hazırlanan bir raporu değerlendirmiş ve **Belarus**'taki sendikal hareketin resmi yetkililerce önemli müdahalelere maruz kaldığı

ve bu durumun halen sürdüğü sonucuna varmıştır.

Araştırma Komisyonu sunduğu raporda, sendika liderlerinin ve üyelerinin temel özgürlüklerine tam saygı gösterilmesinin önemini vurgulamaktadır. Komisyona göre bu özgürlüklerin çoğu, özellikle de görüşlerini serbestçe ifade etme, medya aracılığıyla enformasyon ve fikir alma/yayma ve toplantı yapma özgürlükleri, Belarus'ta ciddi biçimde ihlal edilmektedir.

Komisyonun bu konuda yaptığı tavsiyeler arasında, şikayette bulunan sendikaların ivedilikle kaydedilmesi; mevcut kararname, kural ve yönetmeliklerin örgütlenmeye getirdiği her tür engelin ortadan kaldırılması ve iç işlerine müdahale edilen kuruluşların faaliyetlerini serbestçe sürdürmelerinin güvence altına alınmasıdır. Komisyon tarafından ileri sürülen kimi tavsiyelerin son tarihi 1 Haziran 2005'tir.

Yönetim Kurulu, Belarus hükümeti tarafından hazırlanan raporu ve verilen yanıtı da dikkate almış ve durumla ilgili takip görevini ILO Sendikal Özgürlükler Komitesi'ne havale etmiştir. Komite bu çalışmaları sırasında Belarus'ta sendikal özgürlüklerin ihlaline ilişkin olarak sendikalar tarafından ileri sürülen yeni iddiaları da inceleyecektir. Belarus Çalışma Bakanı Antonina Morova hükümetin tavsiyeleri kabul ettiğini ve bunların yasağa geçirilmesi için çalışacağını belirtmiştir.

Sendikal özgürlükleri ile ilgili diğer dosyalar

Yönetim Kurulu ayrıca ILO Sendikal Özgürlükler Komitesi'nin 335'inci raporunu da onaylamıştır. Komite Kasım ayında yaptığı toplantısında 36 durumu incelemiştir. Bugün Komitenin önünde toplam 140 dosya bulunmaktadır.

Komite, sendika liderlerini ve üyelerini hedef alan çok sayıda cinayet ve diğer şiddet olaylarıyla ilgili olarak dikkatleri bir kez daha **Kolombiya**'daki durum üzerine çekmiştir. Komiteye, 2004 yılı Mart ayında yaptığı son incelemeden bu yana 42 cinayet, 17 ölüm tehdidi, 3 kaçırma ve 11 tutuklama iddiası ulaştırmıştır. Komite, ülkede masuniyeti ihlal eden ağır müdahalelere son verilmesi ve sorumluların cezalandırılması için hükümet nezdinde ısrarlı girişimlerde bulunmuştur.

Yönetim Kurulu, bunların dışında **Kore Cumhuriyeti**'ndeki durumu da Yönetim Kurulu'nun dikkatine sunmuştur.

Kore Cumhuriyeti'nde kamu çalışanlarının örgütlenme hakkı önde gelen konulardan biridir. Komiteye göre hükümet tarafı bu sorunu çözüme bağlamak için çaba göstermişse de, kamu çalışanlarının örgütlenme hakkı henüz yasal bir statüye kavuşturulmamıştır.

Komite bu durumda Hükümete başvurarak bütün kamu çalışanlarının istedikleri sendikayı kurma ve üye olma haklarını güvence altına alacak önlemleri en kısa sürede almasını ve işlerinden çıkarılan kamu çalışanlarının talepleri ve davaları ile ilgili sonuçları kendisine bildirmesini talep etmiştir.

* * * *

Yönetim Kurulu, Uluslararası Çalışma Ofisi'nin icra organıdır (Ofis ise örgütün sekreteryasıdır). Yönetim Kurulu Mart, Haziran ve Kasım aylarında olmak üzere yılda üç kez toplanmakta, bu toplantılarında ILO'nun politikaları, Uluslararası Çalışma Konferansı'nın gündemi ile Örgütün konferansa sunulacak program ve bütçe tasarımları ile ilgili kararlar almaktadır.

Yönetim Kurulu 56 asil (28 hükümet, 14 işveren ve 14 işçi kesimi delegesi) ve 66 yedek üyeden (28 hükümet, 19 işveren ve 19 işçi kesimi) oluşmaktadır. Asil üyeliklerin onu daimi olarak sanayi açısından önde gelen ülkelerin delegelerine ayrılmıştır (Brezilya, Çin, Fransa, Almanya, İtalya, Hindistan, Japonya, Rusya Federasyonu, İngiltere ve ABD). Hükümetleri temsil eden diğer üyeler ise Konferans tarafından her üç yılda bir seçilmektedir.

Dünya liderleri binyıl kalkınma hedeflerine ulaşılması için adil küreselleşme çağrısında bulundular

World leaders call for fair globalization to achieve millennium development goals

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri **Kofi Annan**, 20 Eylül 2004 tarihinde yaptığı açıklamada, özellikle gelişmekte olan ülkelerde çok sayıda insanın küreselleş-

me sürecinden dışlanmışlık ve bu süreç tarafından tehdit edilme duygusu içinde olduğunu belirterek, dünya liderlerine küreselleşmenin ekonomik ve sosyal etkile-

rini daha iyi yönlendirecek bir siyasal irade ortaya koymaları çağrısında bulundu.

Annan'ın 10'u aşkın Devlet ve Hükümet Başkanı önünde yaptığı bu çağrının temelini Küreselleşmenin Sosyal Boyutu Dünya Komisyonu tarafından hazırlanan rapor oluşturdu. Söz konusu rapor, küreselleşmenin yönlendirilmesinde meşru ve tutarlı bir çerçeve yaratacak daha iyi işleyen bir çok taraflı sistem için öneride bulunmuştu.

Konuşmalar, BM'de "Adil bir Küreselleşme: Binyıl Bildirgesi'nin Yaşama Geçirilmesi" konulu toplantı dolayısıyla yapıldı. Toplantıya ev sahipliği yapanlar ise, raporu hazırlayan Komisyonun eş başkanları Finlandiya Cumhurbaşkanı **Tarja Halonen** ile Tanzania Cumhurbaşkanı **Benjamin William Mkapa** idi. ILO Genel Müdürü Juan Somavia ise toplantının moderatörlüğünü yaptı.

Annan, dünya liderlerinin Binyıl Bildirgesi'nde küreselleşmeyi dünyadaki bütün insanlar için olumlu bir güç haline getirme sözünü verdiklerini hatırlattı ve raporun "küreselleşmenin nimetlerinin eşitsiz biçimde dağıldığını, bu sürecin yükünün ağırlıklı olarak kendilerini koruma güçleri en az olan kesimlerin üzerine yıkıldığını gösterdiğini", belirtti.

Fransa Cumhurbaşkanı **Jacques Chirac**, Çin, Brezilya ve Hindistan'ın yanı sıra daha birçok ülkede küreselleşmenin "üretimi ve ticareti liberalleştirerek, yatırımlara kapıları açarak yüz milyonlarca erkek ve kadının yaşamlarını iyileştirdiğini" belirttikten sonra şöyle devam etti: "Ancak, işlerinden olan kişilere küreselleşmeyi nasıl haklı gösterebiliriz? Hayatlarını son derece olumsuz çalışma ve yaşam koşullarında sürdürmeye çalışan milyonlarca erkeğe, kadına ve çocuğa nasıl umutlar verebiliriz?"

"Girişim ve özgürlük olmadan zenginlik de olmaz; ama, bencilliğin bedelinin isyan olduğunu da unutmamalıyız. Henüz iş işten geçmeden sermaye ile emek, kişisel ve kolektif çıkar, özgürlük ve kurallar arasında yeni dengeler bulalım."

Brezilya Cumhurbaşkanı **Luiz Inacio da Silva** Dünya Komisyonu raporunun isabetli bir tarihte yayınlandığını belirterek "bugün dünyamızdaki en tehlikeli kitle imha silahının yoksulluk olduğunu daha kaç kez tekrarla-

mamız gerekiyor?" diye sordu.

"Piyasa güçlerinin üretimi canlandırdığını ve kaynakların etkin dağılımını sağladığını biliyoruz. Ne var ki tek başına piyasa güçleri eşitsizliği ve adaletsizliği sona erdiremez; hatta kimi durumlarda bunları daha da derinleştirebilir. İşte bu nedenle dünya liderlerinin toplumsal ilerleme fikrine sahip çıkmaları önemli ve gereklidir."

Tanzanya Cumhurbaşkanı Mkapa ise yaptığı konuşmada, küreselleşmenin belirli bir yörüneye oturtulması ve binyıl kalkınma hedeflerinin gerçekleşmesine katkıda bulunması için üç şeyin gerekli olduğunu belirtti: Gerek zengin gerekse yoksul ülkelerde hükümetlerin daha fazla iş üstlenmesi; yoksul ülkelerdekiler dahil olmak üzere özel sektörün girişimciliğinin ve enerjisinin daha geniş anlamda refaha, yoksullukla mücadeleye ve binyıl kalkınma hedeflerine yönlendirilmesi; ve küreselleşmenin yönlendirilmesinde görülen demokrasi açığı sorununun bilinçli ve ciddi biçimde ele alınması.

Başkan Mkapa, ABD Başkanı John F. Kennedy'nin 40 yıl önceki "eğer özgür bir toplum çok sayıdaki yoksulluna yardımcı olamıyorsa, az sayıdaki zenginini de kurtaramaz" uyarısını anımsattıktan sonra şöyle devam etti: "küreselleşen bir dünyada, küresel refahtan dışlananlara yardım edemiyorsak, bunun nimetlerinden yararlanları da kurtaramayız."

Komisyonun ve aynı zamanda Binyıl Zirvesi'nin eş başkanı Finlandiya Cumhurbaşkanı Halonen yaptığı konuşmada şunları vurguladı: "Binyıl Bildirgesinde kendimize küreselleşmeyi dünyadaki tüm insanlar için olumlu bir güce dönüştürme sözü vermiştik...bu görev, Küreselleşmenin Sosyal Boyutu ile ilgili olarak Komisyonumuzun yaptığı çalışmanın yönlendirici ilkesi olmuştur."

"Adil küreselleşme bütün katılımcıları için karşılıklı yarar getirici bir süreç olmalıdır. Ayrıca, değişimin yükü de ülkeler arasında eşit biçimde dağıtılmalıdır. Herkese insana yakışır iş sağlanması küresel bir hedef haline getirilmeli ve bu hedef çok taraflı sistem içinde tutarlı politikalarla izlenmelidir. İnsanlar iş aramaya devam edeceklerinden ve başka ülkelerde çalışarak kazandıklarının bir bölümünü ülkelere göndereceklerinden, insanların sınır ötesi hareketliliği için de çok taraflı bir çerçeve oluşturmamız gerekmektedir."

Yeni ILO programı Avrupa'daki göçmen işçilerin ayrımcılık ve entegrasyon sorunlarını ele alıyor

New ILO programme to tackle discrimination, integration of migrant workers in Europe

ILO, Avrupa Birliği'nin de desteğiyle Ekim 2004'de yeni bir program başlattı. Bu program kimi ülkelerde göçmen işçilerin üçte birini etkileyecek bir yaygınlığa ulaşan istihdamda iş ayrımcılığı sorununu ele alıyor.

Uygulanacak yeni proje aynı zamanda Avrupa'da sayıları yaklaşık 27.5 milyonu bulan göçmen işçilerin bu toplulukları bütünlüklerine de yardımcı olma amacını taşıyor.

"Çeşitlilik içinde Eşitliğin Sağlanması: Avrupa'da Entegrasyon" başlığını taşıyan proje, AB'nin finansal desteğiyle ILO'yu oluşturan üçlü yapının taraflarınca uygulanacak. Proje, ayrımcılığın yarattığı sorunlarla birlikte göçmen işçilerin ve çocuklarının yaşadıkları toplumlara entegrasyon güçlükleri üzerinde odaklanacak.

Avrupa'da bugün ters yöndeki demografik eğilimler nedeniyle işgücüne katılım oranları düşmektedir. ILO'nun tahminlerine göre bu konuda düzeltici önlemlerin alınmaması durumunda ortaya çıkacak işgücü açığı, 2050 yılı için beklenen kişi başına gayri safi yurtiçi hasılanın ancak yüzde 78 kadarının gerçekleşmesiyle sonuçlanabilecek.

ILO'nun verilere göre tüm dünyadaki 175 milyon göçmenin 56 milyonu Avrupa'da yaşamaktadır. Bunlardan 27.5 milyonu Avrupa'da ekonomik açıdan faal durumdadır ve bu insanlar bölgedeki işgücünün yüzde 4'ünü oluşturmaktadır. İşgücü içinde yabancıların oranı kimi ülkelerde çok daha yüksektir ve bu oran örneğin Lüksemburg ve İsviçre gibi ülkelerde yüzde 25'e kadar çıkabilmektedir.

ILO Uluslararası Göçmen Programı proje koordinatörü Patric Taran'a göre "ILO'nun bu konuya ilişkin araştırmasını yürüttüğü Avrupa ülkelerinde göçmen işçilere yönelik ayrımcılık yüzde 35'e varan bir yaygınlığa ulaşabilmektedir."

"Eldeki kanıtlar, yeni gelenlerin nüfus yapısını gençleştirdiğini ve enflasyona yol açmaksızın büyümeyi tetiklediğini göstermektedir. Buna karşılık, göç alan ülkelerde bu olguya ilişkin olumsuz görüşler, göçün işsizlik, ücretlerin aşağı çekilmesi ve sosyal güvenlik kapsamında gerileme gibi olumsuz etkileri olacağı varsayımına dayanmaktadır."

Bu tür olumsuz algılamaların "ev sahibi ülkelerde istikrarsızlığa yol açabileceğini" belirten Taran sözlerini şöyle sürdürmüştür: "Ayrımcılık ve toplumsal dışlanma verimliliği ciddi ölçülerde azaltmakta, toplumsal gerilimleri arttırmakta ve nüfusun önemli kesimlerinin "gettolaşmasına" yol açmaktadır."

Yeni ILO projesi AB üyesi ülkeler arasında göçmen işçilerin toplumla bütünlüklerine yardımcı olmayı, göçmenlere karşı ayrımcı uygulamalarla mücadele etmeyi ve bu arada bütünlüğe ilişkin göstergeler ve değerlendirme araçları geliştirerek, sosyal tarafları bu alana yönlendirerek entegrasyona katkıda bulunmayı öngörmektedir.

Ekim 2004 ayında başlayıp 18 ay sürecek olan projeden beklenen çıktılardan biri de, göçmen işçilerin Avrupa ölçeğinde entegrasyonu ile ilgili başarılı süreçlerin profilini veren bir veri tabanı olacak. Halen ILO'da, çalışma yaşamındaki göçmen işçilerin entegrasyonu çalışmalarında esin kaynağı olabilecek yaklaşık 100 kadar deneyime ilişkin bir veri tabanı bulunmaktadır ve hedef web sitesindeki örnek sayısını 300'e çıkarmaktır.

İşçi ve işveren kuruluşları, sendikalar, resmi yetkililer, sivil toplum, akademik kuruluşlar, medya, göçmen ve azınlık toplulukları yeni projenin hedef gruplarını oluşturmaktadır.

Avrupa Konseyi, "Göç, İstihdam ve Entegrasyon"la ilgili Haziran 2003 tarihli tebliğinde işgücüne entegrasyonu AB'nin entegrasyon politikasının ana ögesi ola-

rak değerlendirmiştir. Avrupa istihdam kılavuzları üye devletlerden, göçmen işçilerin işgücü piyasasına entegrasyonunu sağlayacak önlemler alıp bu yönde hedefler belirlemelerini, göçmen işçilerle buldukları ülkelerin yerlileri arasındaki istihdam açığının azaltmalarını ve kayıtdışı çalışmanın kayıtlı çalışmaya dönüşmesi konusunu daha etkili biçimde ele almalarını talep etmektedir.

ILO, göçmen işçilikle ilgili konulara 1919 yılındaki kuruluşundan bu yana ilgi göstermektedir. ILO, bu yıl gerçekleştirilen 92. Uluslararası Çalışma Konferansında konuyla ilgili yeni bir eylem planı benimsemiştir. Bu plan, göçmen işçilerin uluslararası çalışma standart-

larından, ayrıca buldukları ülkedeki iş ve sosyal güvenlik yasalarından yararlanmalarının sağlanmasını öngörmektedir.

* * *

NOT: "Çeşitlilik içinde Eşitliğin Sağlanması: Avrupa'da Entegrasyon" (Promoting Equality in Diversity: Integration in Europe) başlığını taşıyan projede ILO'nun birlikte çalıştığı kuruluşlar arasında şunlar da yer almaktadır: Sosyal Yenileşme Enstitüsü, Avusturya; Avrupa'daki Göçmenler için Kiliseler Komisyonu (CCME), Brüksel; Europa-Contact, Berlin; Göç Araştırmaları Uluslararası ve Avrupa Forumu (FI-ERI) Torino, İtalya; İrlanda İş ve İşveren Konfederasyonu (IBEC); ve İrlanda Sendikalar Konfederasyonu (ICTU). ILO'nun Cenevre'deki Uluslararası Göç Programı ise, teknik desteğin yanısıra, projenin genel eşgüdümünü ve yönetimini üstlenmiştir.

ILO programı ve başarılı örnekler içeren veri tabanı için başvurulabilecek site: www.ilo.org/migrant, E-mail: migrant@ilo.org.

Yeni ILO raporu medya, kültür ve grafik sektöründeki işlerin geleceğini ve kalitesini değerlendiriyor

New ILO report examines future of work and quality in the media, culture and graphical sector

15 Ekim 2004 tarihinde ILO tarafından açıklanan yeni bir rapora göre yeni medya, multimedya ve iletişim teknolojileri, medya, grafik ve kültür sektöründe gazeteciler, editörler, sanatçılar ve diğerlerine yönelik talebi artırabilecek, ancak bu arada bu sektörlerde çıkarılan işlerin kalitesi ve çalışanların çalışma koşulları bundan olumsuz etkilenebilecektir.

"Enformasyon Sektöründe Çalışma ve Kalitenin Geleceği: Medya, Kültür ve Grafik Sektörü" (Not 1) başlığını taşıyan rapor, bilgisayarlaşmanın, kimi kesimlerdeki ciddi istihdam kayıplarına karşın bu sektörde işleri yok etmek yerine yeni işler yarattığını belirtmektedir.

Buna karşılık rapor aynı zamanda yeni ve çok yönlü medya patlamasının çalışma koşullarının, bu arada medya, kültür ve grafik sektörü ürünlerinin kalite düzeyiyle ilgili kaygıları artırdığını, medyadaki ve eğlence sanayiindeki işler için eğitimde yeni görevlerin gündeme geldiğini gözlemlemektedir.

Yaklaşık 50 ülkeden hükümet, işçi ve işveren temsilcilerinin katılımıyla Cenevre'de gerçekleşen (18-22 Ekim) ILO toplantısında bu sanayilerdeki çeşitli meslek gruplarını etkileyen, enformasyon ve iletişim teknolojilerinin (EİT) giderek artan öneminin yol açtığı değişikliklerin ön planında yer alan eğilimler ele alındı.

ILO Sektörel Etkinlikler Bölümü çalışanı ve raporu hazırlayan John Myers'a göre "medya, kültür ve grafik sektörlerinin ekonomik yapısı dönüşüme uğramıştır ve EİT sanayilerindeki diğer sektörlerle önemli ölçüde bir buluşma ve örtüşme söz konusudur."

Toplantıda ayrıca Enformasyon Toplumu Dünya Zirvesi'nin (WSIS) bu sektörlerdeki çalışma ve kalite üzerinde nasıl etkilerde bulunduğu ve WSIS'in ikinci evresi (Tunus, Ekim 2005) sırasında gündeme gelebilecek konuların da ele alınması beklenmektedir.

ILO WSIS'ta, gelişmekte olan ülkelerin başta kadınlar ve gençler olmak üzere işçilere ve işverenlere EİT potansiyelinden tam yararlanma imkanı tanıyacak, uyum sürecinin sıkıntılarını en aza indirecek ve bütün sektörlerin bu teknolojilerden yarar görmelerini sağlayacak politika ve programları belirlemele-ri gerektiğini ileri sürmüştü. ILO, bu süreçte ayrıca uluslararası çalışma standartlarına saygı gösterilmesinin önemini de vurgulamıştı. Rapor son yıllarda bu sektörde meydana gelen olumlu pek çok gelişmeye dikkat çekmekte. Bu olumlu gelişmelerin arasında, örneğin, gelişmekte olan ülkelerde Internet'in yerel içeriğinin, Arap dünyasında kablolu kanalların, Afrika'da ise radyo ve diğeri iletişim araçlarının gelişmesi yer almaktadır.

İşleri EİT'den etkilenen profesyoneller söz konusu olduğunda ise, gazetecilere yönelik talep yüksektir ve öyle kalacaktır.

Raporda yer alan bir araştırmaya göre örneğin, ABD'de 2002 ile 2012 yılları arasında yazarlar ve editörler için yüzde 16'lık; haber analizi yapanlar ve muhabirler için yüzde 6.2'lik, fotoğrafçılar için yüzde 13.6'lık, film ve video editörleri için yüzde 26.4'lük ve grafik tasarımcıları için de yüzde 21.9'luk bir iş artışı gerçekleşecektir.

Avrupa'da 1995 yılında 850 bin olan film ve görsel-işitsel ürün sektörü istihdamı 2003 yılında 1 milyonu aşmıştır. ABD'de film sanayiinde çalışanların sayısı da 1985 yılında 221 bin iken 2002 yılında 600 bine çıkmıştır. Bu artışın bir bölümü, bilgisayarlı dijital efekt, görsel-işitsel özel efekt teknolojileri ve sistem-ağ yönetimi gibi teknoloji temelli çalışmalara bağlanabilir.

Ancak, rapora göre, iş kalitesi, iş fırsatlarına erişim, yazarlarla sanatçıların ürettikleri materyallerin telif hakkının korunması gibi birtakım sorunlar da vardır.

Raporu kaleme alan Myers'ın konuya ilişkin açıklaması şöyledir: "EİT'nin sektör üzerinde kalite açısından yarattığı etki, ILO'nun belirli temel standartlarının, çalışma yaşamında temel haklar ve ilkeler,

istihdam, sosyal güvenlik ve sosyal diyalog gibi alanlarda karşılanıp karşılanmayacağı sorusunu gündeme getirmektedir."

Örneğin, rapor sanatçılar ve uygulayıcılar açısından büyük fırsatlara işaret etmektedir; çünkü artık daha fazla iş vardır, ancak küreselleşme ve yeni teknolojilerin sektörde yarattığı istihdam genellikle istikrarsız ve düşük kalitelidir.

Raporda söz edilen konulardan biri de EİT'nin medya çalışanlarının sağlığı ve güvenliği ile ilgilidir; çünkü güncel bilgi üretilmesi artık daha fazla zaman sınırına ve basıncına bağlıdır. Bu da, zaten daha önceleri de düzenli çalışma saatleri olmayan, günde 8 saatlik mesainin uygulanmadığı, düzenli yemek aralarının verilmediği, üstelik istihdamın kısa süreli ve sözleşmelere dayandığı bir kesim çalışanları için yeni çalışma kalıpları anlamına gelmektedir.

Bir de ön saflarda görev yapıp vurulan, dövülen, hapse atılan hatta öldürülen gazeteciler vardır. ILO raporu, Uluslararası Gazeteciler Federasyonu'ndan aldığı bilgilerden hareketle son 10 yıl içinde 1.000'den fazla gazetecinin ve medya çalışanının görev başında öldürüldüğünü belirtmektedir.

Raporda vurgulandığı gibi, "yeni fırsatların çoğundan, coğrafi olarak hareketli, iyi eğitilmiş, çok yönlü beceri sahibi ve koşullara uyabilen insanlar yararlanacaklardır; ancak bu arada giderek daha fazla sayıda iş, yan ödemelerin ve sosyal güvenliğin dışında, istikrarsız ve geçici görevlerden oluşacak, kimi işler de kaçınılmaz olarak yitirilecek ya da bu işlerin kalitesi düşecektir."

* * *

Not 1 - Enformasyon Toplumunda Çalışmanın ve Kalitenin Geleceği: Medya, Kültür ve Grafik Sektörleri üzerinde yapılacak üç taraflı toplantıda ele alınacak rapor (*The Future of Work and Quality in the Information Society: The Media, Culture, Graphical Sector*), Cenevre, 2004. ISBN 92-2-115554-4. Daha fazla bilgi ve raporun dijital kopyası için:

www.ilo.org/public/english/dialogue/sector/techmeet/tmmcgs04/index.htm

ILO sanayileşmiş ülkelerde "insana yakışır çalışma süresi açığını" araştırıyor

New ILO book explores "decent working time deficit" in the industrialized countries

ILO tarafından hazırlanan ve 22 Ekim 2004 tarihinde çıkan yeni bir yayına göre, ABD, Avustralya, Yeni Zelanda ve Japonya'da işgücünün en az yüzde 20'si haftada en az 50 saat çalışıyor. Oysa Avrupa'da işgücünün bu uzunlukta çalışan bölümü yalnızca yüzde 10'luk bir paya sahip.

"Çalışma Süresi ve Sanayileşmiş Ülkelerdeki İşçilerin Tercihleri" (Not 1) başlığını taşıyan ve ILO Çalışma Koşulları ve İstihdam Programı (Not 2) kapsamında yayınlanan çalışma, beş uzmanın Avustralya, Avrupa Birliği, Japonya, Yeni Zelanda ve ABD'deki çalışma süreleriyle ilgili yazıları yer almaktadır.

1990'ların son bölümünde ABD ve Avustralya'da haftada 50 saatten uzun çalışanların toplam işgücü içindeki payı yüzde 15'ten yüzde 20'ye çıkmıştır. Araştırmanın kapsadığı ülkeler arasında haftada 50 saatten daha fazla çalışanların oranının ABD'den daha yüksek olduğu yalnızca iki ülke vardır: Japonya (yüzde 28.1) ve Yeni Zelanda (yüzde 21.3).

Buna karşılık, AB ülkelerinin çoğunda (2004 yılındaki genişleme öncesinde) haftada 50 saatten daha uzun çalışanların toplam içindeki payları yüzde 10'un hayli altındadır. Oranlar, Hollanda için geçerli yüzde 1.4 ile Yunanistan ve İrlanda için geçerli yüzde 6.2 arasında değişmektedir. Tek istisna, işgücünün yüzde 15.5'inin haftada 50 saatten uzun çalıştığı Birleşik Krallık'tır.

Bu farklılıklar, genel olarak, çalışma sürelerine ilişkin düzenlemelerin ne ölçüde gevşek olduğuyla ilgilidir. Örneğin, bu alandaki düzenlemelerin sınırlı olduğu ABD, İngiltere ve Avustralya gibi ülkelerde hafta bazında aşırı uzun çalışma olgusu diğer ülkelere göre daha yaygındır.

İşin diğer yanına bakılacak olursa, bu kez de yarım zamanlı çalışmanın giderek yaygınlaşması nedeniyle istedikleri kadar uzun süre çalışmayan işçiler söz konusudur. Sağlık sigortası ve emeklilik hakkının söz konusu olmadığı olumsuz koşullarda marjinal işlerde çalışan-

larla, tam zamanlı iş bulamadıkları için yarım zamanlı işlerde çalışanlar bu kategoriye girmektedir.

Kitapta yer alan verilere göre ABD'deki işçilerin yarısı bugün olduğundan daha kısa süre çalışmak isterken, daha uzun süre çalışmak isteyenlerin toplam içindeki payı yüzde 17 kadardır. AB'de ise haftada 20 saatten az çalışanların yüzde 46'sı aslında daha uzun süre çalışmak isterken, haftada en az 50 saat çalışanların yüzde 81'i ellerinde olsa daha kısa süre çalışmak istediğini belirtmiştir.

ILO yayınında varılan sonuca göre, işyerlerinin ihtiyaçları ile işçilerin ihtiyaçları arasında bir denge kurulması, çalışma saatlerine ilişkin 5 alanda politikalar gerektirmektedir: sağlık ve güvenlik ihtiyaçlarının gözetilmesi; çalışanlara aile sorumluluklarını karşılamalarında yardımcı olunması; iki cinsiyet arasında eşitliğin sağlanması; verimliliğin artırılması ve işçilerin çalışma saatleri konusundaki tercih ve etkilerinin karşılık bulabileceği koşulların yaratılması.

ILO bu kitaba ek olarak ayrıca çalışma saatlerine ilişkin bir veri tabanı sunmaktadır. Bu veri tabanı, 100'ün üzerindeki ülkede geçerli olan çalışma saatlerine ilişkin yasal düzenlemeler konusunda bilgiler içermektedir. Gene burada, işçilerin güvenlik ve sağlığını korumak, yarım zamanlı çalışanların ayrımcılığa maruz kalmalarını önlemek, çalışanların diğer sorumluluklarına ve ilgi alanlarına da zaman ayırabilmelerini sağlamak, çalışma yaşamı ile aile yaşamı arasında belirli bir denge kurmak üzere yapılan yasal düzenlemelere yer verilmektedir. Sözü edilen veri tabanına ILO'nun web sayfasında ulaşmak mümkündür.

* * *

Not 1 - "Working Time and Workers' Preferences in Industrialized Countries: Finding the Balance". 2004 Uluslararası Çalışma Örgütü Routledge. ISBN 0-415-70108-2.

Not 2 - Çalışma Süresi ile ilgili daha fazla bilgi için ILO web sayfasına başvurunuz:

www.ilo.org/public/english/protection/condtrav/time/index.htm.

ILO ve Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) işbirliğini güçlendiriyor

Amaç, mülteciler ve yerlerinden edilenler için sürdürülebilir geçim imkanları sağlamak

ILO and UNHCR strengthen their collaboration to promote sustainable livelihoods for refugees and displaced persons

ILO ve Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) 4 Kasım 2004'de ortak bir açıklama yaparak, mülteciler, yerlerine geri dönenler ve kendi ülkelerinde yerlerinden edilenlere yönelik sürdürülebilir geçim ve yoksullukla mücadele stratejileri uygulamak üzere çalışmalarına başladıklarını bildirdiler.

Mülteciler Yüksek Komiseri Ruud Lubbers ile ILO Genel Müdürü Juan Somavia "güçlendirilmiş ortaklık" döneminin başlamasını belgeleyen ortak açıklamalarında, "birlikte deneyimlerin, yardımlarla kalkınmanın ilişkilendirilmesinde sürdürülebilir geçim imkanları sağlanması için başvurulmuş istihdam yönelimli stratejilerin etkililiğini kanıtladığını" belirtmişlerdir.

UNHCR ve ILO son 40 yıl içinde çeşitli etkinliklerde birlikte çalışarak ve kendi alanlarındaki birikimlerini başarılı biçimde bir araya getirerek, mülteciler ve yerlerine geri dönenler için sürdürülebilir çözümler geliştirmiştir. Mültecilerin ve yerlerine geri dönenlerin, nerede yaşarlarsa yaşasınlar kalkınmanın ajanları olabilecekleri gerçeğini gözeterek bu işbirliği aynı zamanda başta yoksulluğun azaltılması olmak üzere BM'nin Binyıl

Kalkınma Hedeflerine de katkıda bulunmaktadır.

Mültecilerin, yerlerine dönenlerin ve kendi ülkelerinde yerlerinden olanların sosyo-ekonomik entegrasyonuna yönelik UNHCR-ILO küresel programı İtalya'nın mali desteği ile 2003 yılı sonunda başlatılmıştır. Program, istihdam yoğun yeniden imar, iş geliştirme, mikro kredi, beceri geliştirme, kadınların ekonomik açıdan güçlendirilmesi, sosyal güvenlik, yerel ekonomik kalkınma ve kapasite geliştirme gibi öğeleri bir araya getiren stratejiler üzerinde odaklanmaktadır.

Angola, Eritre, Mozambik, Sırbistan ve Karadağ, Somali, Güney Sudan ve Uganda'da halen uygulanmakta olan projeler bu ortak girişimin sonucudur. İki kuruluş ayrıca yakın gelecekte Benin, Kongo Demokratik Cumhuriyeti, Gana ve Kuzey Kafkasya'ya konuyla ilgili uzmanlar göndermeyi planlamaktadır.

* * *

Daha fazla bilgi için:

Kriz Tepki ve İmar InFocus Programı: ifpcrisis@ilo.org (ILO) ve Yeniden Bütünleştirme ve Yerleşme Dairesi-Operasyonel Destek Bölümü: HQTS02@unhcr.ch (UNHCR).

Yeni ILO araştırmasına göre aktif işgücü piyasası politikaları çalışanların işgücü piyasasındaki güvenliklerini artırıyor

Active labour market policies enhance workers' labour market security, says new ILO study

ILO'nun Kasım'da açıklanan bir raporuna(Not 1) göre, eğitim ve iş yaratmaya yönelik bir dizi önlemden oluşan aktif işgücü piyasası politikaları çalışanların güvenliğini artırıyor ve adil bir küreselleşme sürecine katkıda bulunuyor.

Rapor, çalışanların istihdam güvencesine ilişkin kendi

öznel algılamaları ile hükümetlerin aktif işgücü piyasası politikaları için yaptıkları harcamalar arasında açık bir ilişki gözlemlemektedir. Dolayısıyla, işlerini kaybeden işçilerin yararlandıkları güvenceler, halen belirli bir işte çalışanların bu işlerinde kendilerini güvende hissetmelerini sağlayan etmenlerden biridir ve bu da insana yakışır iş hedefinin önemli bir ögesini oluşturmaktadır.

Araştırmaya göre, örneğin, Hollandalı ve Danimarkalı işçiler işgücü piyasasında kendilerini Japon ya da Amerikalı işçilerden daha fazla güvende hissetmektedirler. Bunun nedeni de, Hollanda ve Danimarka'da aktif işgücü piyasası politikaları için daha fazla harcama yapılmasıdır. Gerçekten de, Hollanda ve Danimarka gibi ülkeler GSYH'larının yüzde 1.6'lık bir bölümünü işgücü eğitimi ve yeni iş yaratma çalışmalarına ayırırken, ABD ve Japonya'nın iş kaybı durumunda güvence sağlayacak önlemlere ayırdıkları pay GSYH'nın yalnızca yüzde 0.2'sidir.

İşgücü piyasası politikalarına önemli ölçüde kaynak ayıran ülkeler arasında Fransa, Almanya ve İsveç de yer almaktadır. Bununla birlikte, bu ülkelerde işlerinin güvencede olduğunu düşünenlerin yüzdesi Hollanda ve Danimarka'dakine göre daha düşüktür. ILO istihdam uzmanı ve araştırmayı kaleme alanlardan Peter Auer bu durumu şöyle açıklamaktadır: "Bunun çeşitli nedenleri vardır. Örneğin Almanya'yı ele aldığımızda birleşmenin sonuçları, işgücü piyasasındaki yeni reformlar ve yüksek işsizlik oranlarının sürmesi önemlidir. Aynı durum, ayrıca, aktif işgücü piyasası politikalarının, işçilerin kendilerini ne ölçüde güvencede hissettiklerini belirleyen etmenlerden yalnızca biri olduğunu da göstermektedir."

"Nitekim, küreselleşmeye eşlik eden en derin korkulardan biri, gereksiz hale gelme ve işsiz kalmadır. Örneğin Almanya'da, 2004 yılı Ekim ayında tek bir günde önde gelen çok uluslu ve ulusal firmaların 16,500 kişinin işine son verileceğini açıklamaları, ilgili otomotiv fabrikalarından birinde şiddetli bir grev hareketine yol açmıştır."

İş kayıpları dünyanın belirli bir bölgesiyle sınırlı kalan bir olgu değildir. ABD'de 3 yıllık iş geçmişleri olan yaklaşık 5.3 milyon kişi 5 Ocak 2001 ile Aralık 2003 tarihleri arasında işlerinden çıkartılmışlardır. Bu işçilerin yüzde 43'ü, işlerini, çalıştıkları yerlerin kapatılması ya da fason üretim dahil diğer yönelimler sonucunda yitirmiştir. İşlerini yitirenlerin çoğu yeni iş bulmuş olsa bile - sözü edilen 5.3 milyon işçinin yüzde 65'i 2004 yılında araştırma yapılırken başka iş bulmuştu - işinden olma korkusu artık yerleşmiştir. Doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının hızlı hareketi ile birlikte, işlerin Meksika'dan Çin'e kaydırılması örneğinde olduğu gibi, iş imkanları bir "gelişen" ekonomiden diğerine akmaktadır.

ILO'nun küresel istihdam gündemi takip çalışmasının bir parçasını oluşturan rapor, ayrıca, küresel pazarlara en

açık durumda olan Belçika, Danimarka, İrlanda, Hollanda ve İsveç gibi ülkelerin aynı zamanda işgücü piyasası kurumları ve politikalarından oluşan sıkı bir ağa sahip ülkeler olduklarını göstermektedir. Başka bir deyişle bunlar, çalışanları küreselleşmenin olumsuz etkilerinden korumak için en fazla harcama yapan ülkelerdir.

Araştırmaya göre, başta aktif olanlar olmak üzere işgücü piyasası politikaları yalnızca işçilerin durumunun ötesinde ekonomi üzerinde de olumlu etkilere sahiptir. Bu politikaların mikro ve makro ölçeklerde yarattığı olumlu döngü sayesinde söz konusu politikalar için yapılan harcamalar daha fazla destek bulmaktadır. Araştırma ekibinde yer alanlardan Ümit Efendioğlu'na göre "ölçeği belirli bir genişliğe ulaşan herhangi bir aktif işgücü piyasası politikası ekonomide otomatik bir istikrar mekanizması olarak işlev görmekte, durgunluk ve/ya da yapısal dönüşüm dalgaları sırasında harcamalar artarken ekonomik yükseliş dönemlerinde azalmaktadır."

Aktif işgücü piyasası politikalarının kapsamı, yapısı ve işlevleri ülkeden ülkeye büyük farklılıklar gösterse bile, bu politikalara bugün birçok ülkede tanık olunmaktadır. Uygulanan politikaların değişken sonuçlar vermesini açıklayan nedenler arasında, kısmen de olsa, program tasarımındaki ve uygulamasındaki zaafarla program değerlendirilmesindeki yetersizlikler yer almaktadır. Rapora göre, değerlendirmeler genellikle işgücü piyasasındaki doğrudan sonuçlar üzerine odaklanarak sosyal bütünleşme, yoksulluğun azaltılması ve programa katılanların ürettikleri mal ve hizmetler gibi olumlulukları gözden kaçırmaktadır. Aktif işgücü piyasası politikalarının ileri sürülen etkisizliğini açıklayan bir neden de, bunların ancak olağanüstü durumlarda başvurulabilecek geçici önlemler olarak görülmesidir. Ne var ki, aktif işgücü politikalarının hedef aldıkları sorunlar kalıcı ya da kendilerini tekrarlayıcı olup sürekli müdahale gerektirmektedir.

Dolayısıyla rapor, aktif işgücü piyasası politikalarının, krizlere yanıt verecek geçici önlemlerin ötesinde, küreselleşmeyle ilişkili değişikliklerle baş etmede kullanılacak kalıcı, ancak uyarlanabilir bir araç olması gerektiği sonucuna varmaktadır.

Not 1- Dünyada aktif işgücü piyasası politikaları: Küreselleşmenin sonuçlarıyla baş edilmesi, (*Active labour market policies around the world: Coping with the consequences of globalization*), Peter Auer, Ümit Efendioğlu ve Janine Leschke, Uluslararası Çalışma Ofisi, Cenevre, 2004.

ILO ANKARA'DAN HABERLER - NEWS FROM ILO ANKARA

Sosyal taraflar ILO sosyal diyalogun Türkiye'de uygulanması çalıştayında Ulusal Eylem Planı hazırladılar

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 2002 Konferansında kabul edilen "Üçlü Yapı ve Sosyal Diyalog" Karar Tasarısının Türkiye'de uygulanmasında, sosyal taraflarca bu yıl öncelikli konular olarak "istihdamın geliştirilmesi ve kayıtdışı istihdamın kontrol altına alınması" belirlendi ve bu konular çerçevesinde geliştirilecek olan proje çalışmalarının Gaziantep ve Çorum illerinde başlatılmasına karar verildi. Proje çalışmalarının 2005 yılı sonuna kadar sürmesi öngörülüyor.

Projeye katılacak olan ortakların temsilcilerinden oluşan Ulusal Eylem Komitesi 25-28 Ekim tarihleri arasında ILO-Ankara Ofisinde düzenlenen çalışmaya katıldılar. Kayıtdışı istihdamın nedenlerinin irdelenmesi ve kayıtlı istihdamın geliştirilmesi konularında hedef sonuçları belirleme çalışmalarını ILO Genel Merkezi'nden Sosyal Diyalog Bölümü uzmanı **Christopher Land-Kazlauskas** yönetti ve çalıştay sonucunda bu projenin taslak Ulusal Eylem Planı ve Proje takvimi hazırlandı.

Ulusal Eylem Komitesi üyeleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'dan **Nedret Eroğlu** ve **Ekrem Yıldız**; İŞ-KUR'dan **Nuran Ersoy** ve **Faruk Şahin**; TİSK'den **Esra Belen** ve **Jülide Sarıeroğlu**; TÜRK-

Social partners attend workshop to design National Plan of Action for social dialogue country programme

In the context of the Resolution on Tripartism and Social Dialogue, adopted at the 2002 ILC, the government and social partners earlier this year reached a consensus that they would address the priority issue. The pilot project will take place in the selected provinces of Gaziantep and Çorum. The programme activities are planned to continue until the end of 2005.

Representatives of the social partners who comprise the National Steering Committee attended a workshop held 25-28 October at the ILO Ankara premises. **Christopher Land-Kazlauskas** of ED/DIALOGUE, ILO-HQ conducted the workshop at which the causes of informal employment were examined and development/immediate objectives in promoting employment were determined. At the end of the workshop a draft National Action Plan was designed and project calendar approved.

The members of the National Steering Committee are: **Nedret Eroğlu** and **Ekrem Yıldız** from the Ministry of Labour and Social Security; **Nuran Ersoy** and **Faruk Şahin** from İŞ-KUR; **Esra Belen** and **Jülide Sarıeroğlu**

İŞ'ten **Enis Bağdadioğlu** ve **Hülya Uzuner**; HAK-İŞ'ten **Osman Yıldız** ve **Muhammet Örtlek**; DİSK'ten **Hülya Yeşilgöz**; Devlet İstatistik Enstitüsü'nden **Ayla Erçevik** ve **Didem Sezer** ve ILO Türkiye Direktörü **Gülay Aslantepe** proje süresince düzenlenecek olan toplantılarda proje etkinliklerini planlayacak ve yönlendireceklerdir.

Ulusal Sosyal Diyalog Semineri Ankara'da düzenlendi

Yukarıda belirtilen "Üçlü Yapı ve Sosyal Diyalog" Karar Tasarısının Türkiye'de uygulanması kapsamında "İstihdam Politikaları Oluşturmada Sosyal Diyalog ve İnsana Yakışır İş; Uluslararası Örnekler ve Türkiye Deneyimi" konulu bir seminer 23-24 Kasım 2004 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirildi.

Seminerin açılışında onur konuğu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **Murat Başesgioğlu**'nun yanı sıra, DİSK Genel Başkanı **Süleyman Çelebi**, HAK-İŞ Genel Başkanı Yardımcısı **Yusuf Engin**, TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Salih Kılıç** ve TİSK Genel Başkanı **Refik Baydur** konuşma yaptılar.

Seminerin birinci gününde, "Avrupa'da İstihdam Politikalarının Oluşturulmasında Ulusal Sosyal Diyalog" başlığı altında **Ludek Rychly** (Baş Sosyal Diyalog Uzmanı, ILO-Cenevre), ve **Frédérique Rychener** (Avrupa Komisyonu Temsilcisi); "İstihdam Politikalarının Oluşturulması, Uygulanması ve İzlenmesinde Sosyal Diyalogun Rolü" başlığı altında **Prof. Dr. Nurhan Süral** (ODTÜ) ve **Cengiz Delibaş**, (Ça-

lu from TİSK; **Enis Bağdadioğlu** and **Hülya Uzuner** from TÜRK-İŞ; **Osman Yıldız** and **Muhammet Örtlek** from HAK-İŞ; **Hülya Yeşilgöz** from DİSK; **Ayla Erçevik** and **Didem Sezer** from the State Statistical Institute; and **Gülay Aslantepe** ILO-Ankara Director. The committee will meet throughout the year to plan and oversee programme activities.

National Seminar on Social Dialogue held in Ankara

As part of the follow-up to the Resolution on Tripartism and Social Dialogue mentioned above, a national seminar on "Social Dialogue on Employment Policies and Decent Work: International Good Practices and the Turkish Experience" was held in Ankara on 23-24 November 2004.

Minister of Labour and Social Security **Murat Başesgioğlu** gave the keynote address during the opening of the seminar. DİSK President **Süleyman Çelebi**, HAK-İŞ Vice-President **Yusuf Engin**, TÜRK-İŞ President **Salih Kılıç** and TİSK President **Refik Baydur** were the other speakers of the opening session.

During the first day sessions, **Ludek Rychly** (Senior Social Dialogue Specialist, ILO-HQ) and **Frédérique Rychener** (EU Directorate General for Employment and Social Affairs) presented "National Social Dialogue on Employment Policies in Europe"; **Prof. Dr. Nurhan Süral**, Middle East Technical University and **Cengiz Delibaş** (Director General of Labour) presented "Social Dialogue on the Formulation,

İşma Genel Müdürü); "Enformel Ekonomiye Yönelik Uluslararası Örnekler" başlığı altında **Rafael Diez de Medina** (Teknik Uzman, ILO-Cenevre); ve "Türkiye'deki Enformel İstihdamın Durumu" başlığı altında **Doç. Dr. Haluk Levent** (Galatasaray Üniversitesi) sunum yaptılar.

Tartışma konusu "İstihdam Politikalarının Oluşturulmasında ve Uygulanmasında Sosyal Tarafların Rolü" olan panelde, DİSK Genel Sekreter Yardımcısı **Perihan Sarı**, HAK-İŞ Danışmanı **Osman Yıldız**, TÜRK-İŞ Genel Sekreteri **Mustafa Kumlu**, TİSK Genel Sekreteri **Bülent Pirlar**, ILO-Cenevre Baş İşçi Grubu Uzmanı **Elizabeth Goodson** ve ILO-Cenevre Baş İşveren Grubu Uzmanı **Christian Hess** yer aldılar.

Seminerin ikinci gününde, İŞKUR Genel Müdür Vekili **Namık Ata** "Türkiye'de Aktif İşgücü Piyasası Politikalarının Yeniden Yapılandırılması Kocaeli Projesi"ni sundu. **Gülay Aslantepe** 25-28 Ekim'de Ulusal Yönlendirme Komitesiyle tartışılan ve oluşturulan "İstihdamın Geliştirilmesi ve Kayıtdışı İstihdamın Kontrol Altına Alınması Ulusal Eylem Planı" konulu sunum yaptılar.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan Danışmanı **Cem Toker** ve ILO Genel Merkezi'nden Avrupa Bölge Direktörü **Friedrich Buttler**'in değerlendirme konuşmaları ile seminer sona erdi.

Implementation and Monitoring of Employment Policies in Turkey"; **Rafael Diez de Medina**, (Technical Specialist, ILO-HQ) presented "International Good Practices in Addressing the Informal Economy" and **Assoc. Prof. Dr. Haluk Levent** (Galatasaray University) presented "The Situation of Informal Employment in Turkey".

The panelists for the afternoon panel discussion on "Role of the Social Partners in the Development and Implementation of Employment Policies" were DİSK Deputy Secretary General **Perihan Sarı**, HAK-İŞ Advisor **Osman Yıldız**, TÜRK-İŞ Secretary General **Mustafa Kumlu**, TİSK Secretary General **Bülent Pirlar**, Senior Worker Specialist, ILO-HQ, **Elizabeth Goodson**, and Senior Employer Specialist, ILO-HQ **Christian Hess**.

On the second day İŞKUR Director General, a.i., **Namık Ata** gave a speech on "Active Labour Market Policies for Restructuring in Turkey - Kocaeli Project". ILO-Ankara Director **Gülay Aslantepe** presented "The National Plan of Action on Employment Promotion and Addressing the Informal Economy" which was discussed and formulated by the National Steering Committee on 25-28 October.

The seminar closed with speeches by the Adviser to the Minister of Labour and Social Security, **Cem Toker** and by the Regional Director for Europe, ILO-HQ, **Friedrich Buttler**.

Uluslararası Kooperatifçilik Konferansı

ILO işbirliği ile Uluslararası Kooperatifler Birliği (ICA) ve Türkiye Milli Kooperatifler Birliği (Türkiye KOOP) tarafından düzenlenen, Alman Kooperatif ve Raiffeisen Federasyonu, DGRV'nun sponsorluğunda, 25-26 Kasım 2004 tarihlerinde "**ILO'nun 193 Sayılı Tavsiye Kararları Işığında Kooperatifçilik Politikaları ve Yasal Düzenlemeler**" konulu bir uluslararası konferans Ankara'da gerçekleştirildi. Konferansın açılış oturumunda ICA Avrupa Bölge Başkanı **Dame Pauline Green**, ILO Avrupa Bölge Direktörü **Friedrich Buttler**, Avrupa Komisyonu Kooperatifler Bölümü Başkanı **Albrecht Mulfinger** ve Türkiye Milli Kooperatifler Birliği Başkanı **Muammer Niksarlı** ve toplantının onur konuğu **Murat Başesgioğlu** yer aldılar.

Konferansta ICA Mevzuat Komitesi adına **Hagen Henry**, Anadolu Üniversitesi öğretim üyesi Asst.Prof. Dr. **Nurcan Turan** ve ILO Kooperatif Bölüm Başkanı **Jürgen Schwetmann** konuşmalar yaptılar.

Aranavutluk, Bosna ve Hersek, Bulgaristan, Hırvatistan, Kıbrıs, Romanya, Sırbistan ve Karadağ, Yunanistan ve Türkiye'den kooperatifçilik organizasyon temsilcilerinin yaptığı sunuşlar konferansta tartışıldı.

Regional Conference on Cooperatives

A conference organized by the International Cooperative Alliance (ICA) and National Cooperative Union of Turkey (Türkiye KOOP) -in collaboration with the ILO and co-sponsored by the German Cooperative and Raiffeisen Federation (DGRV)- was held in Ankara on 25-26 November. This conference on "**Cooperative Policy and Legislation in the Light of ILO Recommendation 193**" was opened with speeches by **Dame Pauline Green**, President, ICA Europe, **Friedrich Buttler**, ILO Regional Director for Europe, **Albrecht Mulfinger**, Head of Cooperative Unit, European Commission, and **Muammer Niksarlı**, President, National Cooperative Union of Turkey and Minister of Labour and Social Security **Murat Başesgioğlu**.

Other presenters at the conference were **Hagen Henry**, ICA Legal Advisory Committee, Asst.Prof. Dr. **Nurcan Turan**, Anadolu University and **Jürgen Schwetmann**, Chief of ILO Cooperative Branch, ILO-HQ.

During the conference cooperative case studies from participating organizations in Albania, Bosnia-Herzegovina, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Romania, Serbia-Montenegro, Greece and Turkey were presented and discussed.

KISA...KISA - IN BRIEF

ILO Türkiye Direktörü Gülay Aslantepe, ILO'yu temsilen aşağıdaki etkinliklere katıldı:

- 13 Eylül, İstanbul Boğaziçi Üniversitesi - Eczacıbaşı Topluluğu'nun desteği ile KA-DER (Kadın Adayları Destekleme ve Eğitim Derneği) tarafından düzenlenen "**Türkiye'de ve AB'de Kadınlar: Ortak Bir Anlayışa Doğru**" adlı uluslararası sempozyum
- 15-16 Eylül, Ankara - Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının düzenlediği **9. Çalışma Meclisi Toplantısı**
- 18 Eylül, İstanbul Bilgi Üniversitesi - **Anadolu'nun Genç Liderleri** derneğinin tanışma toplantısı
- 21-22 Eylül, İstanbul - **ILO/AB Tekstil Sektörü Sosyal Taraflar Eğitim Projesi**'nin Yönlendirme Komite toplantısı ve final konferansı (bkz. "ILO/AB Tekstil Sektörü Sosyal Taraflar Eğitim Projesi" bölümü)
- 29 Eylül, Adana - **Karataş'ta Pamuk Toplama İşinde Mevsimlik Gezici ve Geçici Çocuk İşçiliğinin Sona Erdirilmesine** yönelik projenin tanıtım toplantısı (bkz. "IPEC'ten Haberler" bölümü)
- 30 Eylül - 1 Ekim, İstanbul - Dışişleri Bakanlığı ve Avrupa Konseyi'nin ortaklaşa düzenlediği "**Geçiş Ülkelerinde Göçmenler: Yönetim ve Korumada Sorumluluğun Paylaşımı**" konulu Bölgesel Göç Konferansı
- 12-13 Ekim, İstanbul - İstanbul Sanayi Odası'nın "**Sürdürülebilir Rekabet Gücü - Küresel Değişime Adaptasyon**" konulu 3. Sanayi Kongresi
- 21-22 Ekim, İzmir - **Çocuk İşçiliği İzleme ve Değerlendirme Mekanizması Çalıştayı** (bkz. "IPEC'ten Haberler" bölümü)
- 1 Kasım, İstanbul - **ILO/AB Tekstil Sektörü Sosyal Taraflar Eğitim Projesi**'nin değerlendirme toplantısı
- 26 Kasım, Ankara - Friedrich Ebert Vakfı ve diğer sivil toplum örgütlerinin düzenlediği "**Türkiye HomeNet'e Doğru: Ev-eksenli Çalışan Kadınlar 1. Ülke Konferansı**"

ILO-Ankara Director Gülay Aslantepe represented the ILO by participating in the following activities:

- 13 September, İstanbul Boğaziçi University - International Symposium on "**Raising a Mutual Understanding: Women in Turkey and EU**", organized by KA-DER, with the support of Eczacıbaşı Group
- 15-16 September, Ankara - **9th Labour Council Meeting** organized by the Ministry of Labour and Social Security
- 18 September, İstanbul Bilgi University - Introductory meeting of the **Young Leaders of Anatolia Association**
- 21-22 September, İstanbul - **ILO/EU Textile Sector Social Partners Training Project** Advisory Board meeting and final conference (see also "ILO/EU Textile Sector Social Partners Training" section in this newsletter.)
- 29 September, Adana - Meeting to introduce the **Project to End Seasonal and Migrant Child Labour in Karataş**, Adana (see also "News from IPEC" section)
- 30 September - 1 October, İstanbul - Regional Conference on "**Migrants in Transit Countries: Sharing Responsibility for Management and Protection**", convened by the Ministry of Foreign Affairs, in cooperation with the Council of Europe
- 12-13 October, İstanbul - 3rd Industrial Congress of the İstanbul Chamber of Industry on the topic of "**Sustainable Competitive Strength – Adapting to Global Change**"
- 21-22 October, İzmir - **Child Labour Monitoring and Evaluation Workshop** (see also "News from IPEC" section)
- 1 November, İstanbul - **ILO/EU Textile Sector Social Partners Training Project** evaluation meeting
- 26 November, Ankara - "**Towards HomeNet in Turkey: 1st National Conference of Women Home Workers**", organized by Friedrich Ebert Foundation and other non-government organizations

IPEC'TEN HABERLER - NEWS FROM IPEC

73. İzmir Uluslararası Fuarında çocuk işçiliğiyle mücadele etkinlikleri tanıtıldı

27 Ağustos – 5 Eylül 2004 tarihleri arasında düzenlenen fuarda İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından ILO Türkiye Temsilciliğine ayrılan bölümde poster, broşür, tanıtım filmleri ve yayınlar sergilendi. 1.5 milyon kişi tarafından ziyaret edilen "Gençlik ve Gelecek" temalı fuarda yerel ve ulusal medya ve ziyaretçiler ILO IPEC programının çalışmalarlarıyla yakından ilgilendiler. Katılımcı sivil toplum kuruluşları ile Kasım 2005 itibarıyla İzmir'de mobilya sektöründe en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinin sona erdirilmesine yönelik proje çerçevesindeki işbirliği alanları belirlendi.

IPEC Baş Teknik Danışmanı **Osman Zaim**, CSCC Uluslararası Konuşmacılar Serisi kapsamında, 21 Eylül 2004 tarihinde İstanbul'da düzenlenen "Türkiye'de İşçi Standartları" konulu uluslararası panelde, Genç Çalışanlar ve Çıraklar konulu bir tebliğ sunarak, çocuk işçiliğiyle mücadelede bir araç olarak mesleki eğitim konusunda bilgi verdi.

İzmir'de Sokakta Çalışan Çocuklar konusunda duyarlılık artırma kampanyası başladı

ILO-IPEC ve Ege Üniversitesi Strateji ve Planlama Bölümü tarafından başlatılan proje çerçevesinde İzmir Valiliği, İzmir Büyükşehir Belediyesi, İzmir İl Emniyet Müdürlüğü, İzmir İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü, Çocuklar Geleceğimizdir Derneği, Lions Dernekleri ve Ege Üniversitesi Öğrenci Kulüplerinin katılımıyla broşürler ve pano posterleri hazırlandı ve çocuk işçiliği konusunda duyarlılığın artırılmasını hedefleyen bir dizi etkinliğin Ekim 2004 – Şubat 2005 arasında gerçekleştirilmesi planlandı.

Karataş'ta Pamuk Toplama İşinde Mevsimlik Gezici ve Geçici Çocuk İşçiliğinin Sona Erdirilmesine yönelik projenin tanıtım toplantısı düzenlendi

"En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Sona Erdirilmesi İçin Zamana Bağlı Politika ve Program Destek Projesi" kapsamında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülecek projenin tanıtım toplantısı 27 - 28 Eylül 2004 tarihlerinde Adana Valiliği, Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Çukurova Üniversitesi, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, iş-

Activities to combat child labour promoted at the 73rd İzmir International Fair

The ILO Office in Turkey was present at the İzmir International Fair this year from 27 August to 5 September with its posters, booklets, films and other publications in a space provided by the İzmir Greater Municipality. This year's theme in the fair was "Youth and Future." During the fair, which attracted some 1.5 million people including the media and individual visitors, work conducted by the ILO-IPEC enjoyed close attention. On this occasion, parties including NGOs in İzmir identified their specific fields of cooperation under the project launched in November 2005 to eliminate the worst forms of child labour in local furniture sector.

On 21 September 2004, **Osman Zaim**, IPEC's Chief Technical Advisor, delivered a paper on "Young Workers and Apprentices" during the international panel discussion held in İstanbul under the CSCC Series of International Speakers. The main theme of the discussion was "Working Standards in Turkey" Mr. Zaim's contribution focused on vocational training as an instrument in combating child labour.

Awareness raising campaign on children working in streets launched in İzmir

This project was jointly launched by ILO-IPEC and the Department of Strategy and Planning of Ege University. The Governorship of İzmir, İzmir Greater Municipality, İzmir Directorate of Social Services, Children are Our Future Association, Lions Clubs and student clubs from the university contributed to the project with their brochures and posters. There are now plans to carry out a series of activities from October 2004 to February 2005 to build and enhance awareness on issues related to child labour.

Meeting held to introduce the project for ending seasonal and migrant child labour in Karataş, Adana

This project is to be carried out by the Ministry of Education within the framework of the Time-bound Policy and Programme for the Elimination of Worst Forms of Child Labour. The project was introduced to the media in Adana on 27-28 September 2004 during meetings held with the participation of the Governorship of Adana, Adana Greater Municipality, Çukurova

çi ve işveren kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımıyla Adana'da yapıldı. Toplantıda katılımcıların proje çerçevesinde ILO IPEC ve Milli Eğitim Bakanlığı ile olası işbirliği alanları tartışıldı, projenin etkin ve verimli olarak yürütülmesine yönelik görüş alışverişinde bulunuldu.

Çocuk İşçiliği İzleme ve Değerlendirme Mekanizması Çalıştayı İzmir'de yapıldı

21-22 Ekim 2004 tarihlerinde İzmir Valiliği, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, ulusal düzeydeki kamu kurum ve kuruluşları, işçi ve işveren kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve üniversite temsilcilerinin katılımı ile düzenlenen çalıştayda, ulusal düzeyde kurulacak işlevsel bir çocuk işçiliği izleme ve değerlendirme mekanizmasının unsurları derinlemesine tartışıldı. **Doç. Dr. Dilek Cindoğlu** tarafından hazırlanan taslak rapor geliştirilmek amacıyla katılımcıların dikkatine sunuldu.

Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Ulusal Yönlendirme Komitesi 25 Ekim'de toplandı

En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Sona Erdirilmesi İçin Zamana Bağlı Politika ve Program Destek Projesi kapsamında Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından yürütülecek ve 1 Aralık 2004 tarihinde Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Çorum, Diyarbakır, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Şanlıurfa illerinde başlatılan "Sokakta Çalışan Çocuklar" projesi ve 1 Ocak 2005'te başlayacak ve MEB tarafından yürütülecek olan "Adana Karataş'ta Gezici ve Geçici Tarım İşlerinde Çalışan Çocuklar" projesi Ulusal Yönlendirme Komitesi'nde görüşüldü ve onaylandı.

TBMM Başkanlığı tarafından "Çocukları sokağa düşüren nedenlerle sokak çocuklarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi" amacıyla bir meclis araştırması komisyonu kuruldu

Siirt Milletvekili Öner Ergenç'in başkanlığını yaptığı ve 11 milletvekilinin yer aldığı komisyon çalışmaları çerçevesinde 30 Kasım 2004 tarihinde yapılan toplantıda ILO IPEC Baş Teknik Danışmanı **Osman Zaim** ve Ulusal Program Koordinatörü **Nejat Kocabay** çocuk işçiliği ile mücadelede 12 yıllık IPEC deneyimini komisyon üleriyle paylaştılar. Çocuk işçiliğinin sona erdirilmesine yönelik çalışmaların uzun erimde sokak çocukları sorununun kaynağına müdahale anlamına geldiğini vurguladılar.

University, related governmental organizations and agencies and NGOs. Meetings were fruitful in identifying possible areas of cooperation with the ILO-IPEC and the Ministry and also in exchanging ideas on ways of conducting the project in an effective and efficient way.

Child Labour Monitoring and Evaluation Workshop in İzmir

On 21-22 October 2004, representatives from the Governorship of İzmir, İzmir Greater Municipality, national governmental organizations, workers' and employers' organizations, NGOs and universities held a workshop to discuss the establishment of a mechanism in Turkey for child labour monitoring and evaluation at the national level. A draft report prepared by **Assoc.Prof. Dilek Cindoğlu** was presented to participants for review and further discussions.

National Steering Committee for the Elimination of Child Labour convened on 25 October

Under the Time-bound Policy and Programme Framework for the Elimination of Worst Forms of Child Labour, the Social Services and Child Protection Agency launched its project on children working in streets on 1 December 2004. The project will be carried out in Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Çorum, Diyarbakır, Gaziantep, İstanbul, İzmir and Kocaeli. The Ministry of National Education, on its part, will launch the project on migrant and seasonal child agricultural workers in Karataş on 1 January 2005. The National Steering Committee discussed and gave final approval to both of these projects.

The Grand National Assembly of Turkey establishes commission to investigate the reasons forcing children to the streets and identifying relevant measures to be taken

The commission is composed of 11 deputies and chaired by Siirt deputy Öner Ergenç. At the commission meeting held on 30 November 2004, IPEC Chief Advisor **Osman Zaim** and National Programme Coordinator **Nejat Kocabay** shared with commission members IPEC's 12 year-long experience in combating child labour. In their testimony it was stressed that efforts to end child labour would, in the long run, also eliminate the causes forcing children to the streets.

3-4 Aralık 2004 tarihlerinde TED tarafından gerçekleştirilen "Eğitimde Yeni Ufuklar - II, Eğitim Hakkı ve Okula Gidemeyen Çocuklar" sempozyumunda IPEC Baş Teknik Danışmanı Osman Zaim IPEC Uygulamaları ve Sokakta Çalışan Çocukların Eğitime Yönlendirilmesi Projesi hakkında bilgi verdi.

On 3-4 December 2004, IPEC Chief Technical Advisor Osman Zaim informed the audience gathered on the occasion of the second symposium on "New Horizons in Education: Right to Education and Children Not Attending School" organized by TED. The speech focused on IPEC interventions and the project for channelling street children to schools.

En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Sona Erdirilmesi İçin Zamana Bağlı Politika ve Program Destek Projesi kapsamında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Teftiş Kurulu Başkanlığı'nca yürütülecek ve Mobilya Sektöründe Ankara, İzmir, Bursa illerinde çalışan çocukları çalışma hayatından çekerek eğitime yönlendirecek proje Kasım 2004 tarihinde başladı.

The Labour Inspectorate Unit of the Ministry of Labour and Social Security launched its new project in November 2004. As a part of the Time-Bound Programme for the Elimination of Worst Forms of Child Labour, the project will target children working in furniture workshops in the provinces of Ankara, İzmir and Bursa.

ABD Çalışma Bakanlığı tarafından açılan Eğitim Girişimi konulu proje ihalesi sonuçlandı

En kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinin eğitim yoluyla sona erdirilmesine yönelik, 4 yıl süreli Gaziantep, Şanlıurfa, Batman, Mardin, Aydın ve Muğla illerini kapsayan ve ABD Çalışma Bakanlığı tarafından finanse edilecek proje ihalesi sonuçlandı. IMPAQ adlı danışman firmanın kazandığı ihale çerçevesinde yürütülecek etkinliklerin "En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Sona Erdirilmesi İçin Zamana Bağlı Politika ve Program Destek Projesi" ile eşgüdümlü olarak gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

The tender for the "Education Initiative" project launched by the US Department of Labour is finalized

Financed by the US Department of Labour, this project with a duration of 4 years targets the elimination of worst forms of child labour through education and covers the provinces of Gaziantep, Şanlıurfa, Batman, Mardin, Aydın and Muğla. Activities to be conducted by the awarded firm IMPAQ will take place in coordination with other activities under the "Time-Bound Programme and Policy for the Elimination of Worst Forms of Child Labour."

ILO/AB TEKSTİL SEKTÖRÜ SOSYAL TARAFLAR EĞİTİM PROJESİ ILO/EU TEXTILE SECTOR SOCIAL PARTNERS TRAINING PROJECT

Bu proje AB Komisyonu'nun sosyal sorumluluğunun desteklenmesi stratejisi çerçevesinde gerçekleşti ve tekstil ve deri sektörünün Avrupalı sosyal taraflarının 1997 yılında ILO'nun temel çalışma standartlarına uygun hareket edeceklerini ifade ettikleri "Çalışma Prensiplerine" pratik bir örnek teşkil etmektedir. Projenin oldukça yenilikçi yaklaşımı, işçi hakları, iyi işçi-yönetici ilişkileri ile kalite ve şirketlerin verimliliği arasında ilişki kurmak ve aynı zamanda iyi işçi yönetici ilişkilerinin verimliliği arttırdığını göstermektedir. Pilot uygulama niteliğindeki bu proje Türk tekstil sektöründe sosyal diyalog konusunda ilkti.

Tekstil sektörü işçi sendikaları TEKSİF, ÖZ İplik-İş ve TEKSTİL-İş ortak çalışma prensipleri anlaşması imzaladı.

This project took place within the framework of the strategy of the EU Commission to promote corporate social responsibility and aimed to be a practical example of the intentions of European social partners in the textile clothing and leather sector as expressed in their code of conduct of 1997 in which they committed themselves to respect the ILO fundamental rights at work. The innovative approach of the project was to link workers rights and good worker management relations to the quality and productivity of the enterprise and to demonstrate that dialogue between workers and managers increases productivity. The pilot project was the first project on sectoral social dialogue in the textile sector in Turkey.

Worker and managers from Vakko, Simge and Jan Tekstil during training.

Vakko, Simge and Jan Tekstil'den eğitime katılan işçi ve yöneticiler.

lar. Bu anlaşma ile, kendi önerdikleri şirketler dışında projede yer alması için önerilen şirketlerde herhangi bir faaliyete geçmeyeceklerini taahhüt ettiler. Tekstil sektörü işçi sendikaları, işveren sendikası ile çok uluslu şirketler projede yer alması için şirketler önerdiler. Bu önerilen şirketler arasından EURATEX, ILO, AB Komisyonu ve Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu temsilcilerinden oluşan proje danışma komitesi 10 şirket seçti. Her bir şirketten seçilen işçi ve yöneticiler eğitim aldılar ve projenin sonunda tecrübelerini paylaşmak için bir seminere katıldılar.

Türk danışmanlar Ankara, Gaziantep, İstanbul ve İzmir bölgelerinde toplam 116 katılımcıya uluslararası çalışma standartları, örgütlenme özgürlüğü, toplu pazarlık, iletişim, iş sağlığı ve güvenliği ve küreselleşme konularında eğitim verdiler.

Eğitimlerden önce danışmanlar proje şirketlerini ihtiyaç analizi gerçekleştirmek amacıyla ziyaret ettiler ve eğitimlerden sonra etki analizi yaptılar. Eğitimler sırasında katılımcıların şirketleri için geliştirdikleri aksiyon planları danışmanlar ve katılımcılar tarafından ortak olarak başarılarının ölçülmesinde araç olarak kullanıldı. İşçiler bir çalışma sırasında, hayatlarında ve iş yaşamlarında karşı karşıya oldukları riskleri tanımladılar. Bu tür bir çalışmayı ilk kez yapan işçiler sadece işlerinde değil aynı zamanda aile ortamında da ne tür riskler ile karşı karşıya olduklarını anladılar.

Sonuçlar

Eğitimlerde kullanılan dokümanlar İngilizce ve Türkçe olarak basılı ve CD* formatında düzenlendi ve 50 eğitim kurumuna dağıtıldı.

Eğitime katılan şirketler işçi haklarına saygının verimlili-

The three trade unions TEKSİF, TEKSTİL-İŞ and ÖZ İplik-İş signed an inter-union code of conduct not to compete in companies which were represented by the other unions. Trade unions, employers association and multinational companies suggested candidates for the training, out of which 10 companies were selected for participation by the advisory board comprising of the EURATEX and their Turkish affiliates, the ILO and the European Union. Selected workers and managers from each company took part in training and in a seminar at the end of the project to exchange their experiences.

116 participants in the four regional clusters of Ankara, İstanbul, İzmir and Gaziantep were trained by Turkish Trainers on globalization, international labour standards, productivity, communication, gender equality, freedom of association, collective bargaining and safety and health.

Prior to the training, trainers visited some of the companies for a needs assessment which was subsequently followed up by an impact assessment after the training. During the training, managers and workers developed action plans together that served to monitor achievements for participants. Participants had to assess the risk of their living and working conditions. Through this homework, especially workers unaccustomed to assessing the risk of their working environment, realized not only the risks in their workplace but also of the environment and their families.

Outcomes

Training materials in paper and CD* format were produced in English and in Turkish and disseminated to 50 training institutions.

Saray Halı worker using the newly installed suggestion box.

Saray Halı çalışanı yeni konulan öneri kutusunu kullanırken.

Companies appreciated the positive relation of the respect of workers' rights and productivity and gave quantified evidence of productivity gain.

ğe olan katkısından etkilendiklerini belirttiler ve diyalog yoluyla verimliliği arttırmalarına istatistiksel örnekler verdiler. Örneğin, 380 gömlek üreten bir bantın 420 gömlek üretmeye başlaması gibi.

Projenin 21-22 Eylül tarihlerinde gerçekleştirilen final konferansında tüm şirketler Türk tekstil sektörünün geleceğine ilişkin önerileri* irdeleyip onayladılar. Bu önerilerin en önemlilerinden biri işçiler ve işverenler olarak sürekli sosyal diyalog mekanizması için organize olunması gereği idi.

Projeye katılan tüm şirketlerde somut başarılı sonuçlar elde edildi. Bu sonuçlar sadece çalışma atmosferi ve ilişkiler açısından değil, aynı zamanda fiziksel çalışma ortamı açısından da önemlidir. Örneğin, koruyucu ekipmanların kullanılmaya başlanması, ayakta ütü yapan işçiler için özel sandalyelerin satın alınması, işçilerin motivasyonlarının artırılması için havuz yapılması. Proje şirketlerinden biri işçilerin ailelerine sağlık ve güvenlik ile ilgili riskleri önlemek konusunda eğitim verdi. Önümüzdeki dönemde projede yer alan firmalarda ILO standartlarının daha etkin bir şekilde uygulanması beklenmektedir.

* CD'ler ve öneriler broşür şeklinde ILO-Ankara Ofisi'nden temin edilebilir.

ins through dialogue. As an example, an average of 420 instead of 380 T-shirts are now being produced in one production line.

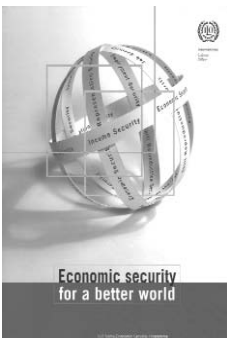
At the conference for project participants in İstanbul on 21-22 September 2004 all companies adopted recommendations* for the future of the Turkish textile sector in which they declared that: "They as employers and workers get organised for a sustainable social dialogue mechanism".

Successful results of the project were reflected in the changes in working conditions in companies that participated : For example, changes were made that included the introduction of protective sloves stools to make the work of standing ironing personnel easier and even a swimming pool to increase worker motivation. One of the project companies trained the families of the workers on risk avoidance. It is expected that the companies which took part in the project will apply ILO standards in the workplace more effectively from now on.

* Training CDs adopted recommendations are available at ILO-Ankara Office.

YENİ İNGİLİZCE ILO YAYINLARI - NEW ILO PUBLICATIONS

Economic Security for a Better World

Daha İyi Bir Dünya İçin
Ekonomik Güvenlik

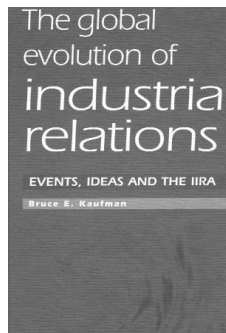
2004, xxv+450 sayfa
ISBN 92-2-115611-7

Bu çalışma, dünyada ekonomik güvenlik alanında yeni ortaya çıkan eğilimlere ilişkin net bir tablo sunmaktadır. Sosyal alandaki politikalar ve işgücü politikalarına ışık tutan istatistik göstergelerden oluşan küresel veri tabanına, ayrıca haneler ve işletmeleri kapsayan anketlerden elde edilen bilgilere dayanan kitap, insanların bugün karşılaştıkları ekonomik ve sosyal güvensizliğin boyutlarını incelemektedir.

Kitap, küresel durumun bütün resmini verebilmek için bir dizi ulusal ekonomik güvenlik endeksine yer vermektedir. Bunlar, işgücü güvenliğinin yedi biçiminin (gelir, işgücü piyasası, istihdam, çalışma, beceri, iş ve temsil ile

birlikte bileşik Ekonomik Güvenlik Endeksi) her birini kapsamaktadır. Kitapta ayrıca küreselleşmeyle ilgili etmenlerin bir analizini yapmakta, bu etmenlerin ekonomik ve sosyal güvenliği nasıl etkilediğini göstermektedir.

Ekonomik güvenlik, bütün dünya ülkelerini, ekonomik ve sosyal konumu ne olursa olsun bütün insanları ilgilendiren bir konudur. Bu çalışma bugünkü duruma ışık tutmakta, ekonomik ve sosyal güvenliği gelecekte daha da pekiştirme potansiyeli taşıyan yenilikçi kimi politikaları ele almaktadır.

The Global Evolution of Industrial Relations

Sınai İlişkilerin Küresel Gelişimi

Bruce E. Kaufman

2004, 600 sayfa, ISBN 92-2-114153-5

Çalışma, sınai ilişkilerin tarihi ve bu çerçevedeki uygulamalarla ilgilenenler için temel bir kaynak niteliği

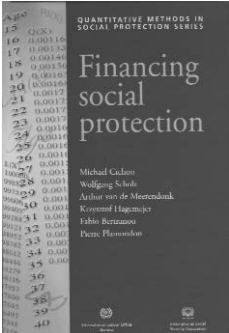
taşımakta, bu alandaki gelişmeleri günümüze uzanan bir zaman dilimi içinde sergilemektedir. Kitap, sınıai ilişkilerde küreselleşmenin nasıl yerleşiklik kazandığı gibi pek değinilmemiş bir konuya odaklanmakta ve bu sürecin temelindeki olaylara, fikirlere ve kişilere derinlikli bir bakış getirmektedir.

Sınıai ilişkiler bir alan olarak temellerini büyük ölçüde İngiltere ve Kuzey Amerika'daki uygulamalarda bulmaktadır. Çalışma, İkinci Dünya Savaşı öncesinde bu iki bölgede sınıai ilişkiler alanında gelişen uygulamalara göz atmaktadır.

Çalışmada ayrıca İkinci Dünya Savaşı sonrasındaki gelişmelerin kapsamlı ve bilgilendirici bir dökümünü de vermektedir. Çalışmaya göre, savaş sonrası sınıai ilişkiler alanını biçimlendiren dört temel etmen söz konusudur: Uluslararası Çalışma Örgütü, Uluslararası Sınıai İlişkiler Derneği (IIRA), II. Dünya Savaşı ardından ABD'nin sınıai ilişkiler alanında oynadığı öncü rol ve nihayet endüstriyalizm. Piyasa ekonomilerinin, sendika hareketlerinin ve demokratik yönetim biçimlerinin batılı olmayan birçok ülkede yaygınlaşması.

Financing Social Protection

Quantitative Methods in Social Protection Series

Sosyal Korumanın Finansmanı
Sosyal Korumada Kantitatif Yöntemler

Michael Cichon, Wolfgang Scholz, Arthur van de Meerendonk, Krzysztof Hagemejer, Fabio Bertranou ve Pierre Plamondon
2004, xxxii+663 sayfa
ISBN 92-2-115122-0

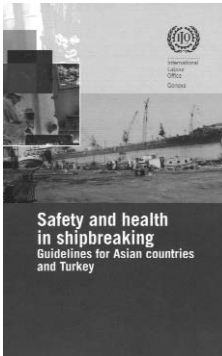
Etkili ve eşitlikçi; aynı zamanda mali, finansal ve ekonomik açıları

dan etkin sosyal koruma sistemleri geliştirilmesi birçok ülkenin önündeki önemli bir gündem maddesi, ayrıca önemli bir tartışma konusudur. Formel sosyal koruma sistemleri (aynı ve nakit transferlerle) ilgili ülkedeki gayri safi yurt içi hasılanın (GSYH) yüzde 5'i (gelişmekte olan ülkeler) ile yüzde 35'i (OECD ülkeleri) arasındaki bir bölümünü yeniden bölüştürmektedir. Kendi alanındaki ilklerden biri olan bu çalışma sosyal koruma alanındaki konuları ele almakta, çeşitli finansman yollarını değerlendirmekte, bu alternatiflerin avantajları ve dezavantajlarıyla birlikte finansal ve ekonomik sonuçlarını değerlendirmektedir.

Sosyal koruma sistemlerinin en önemli görevi, yoksulluğun azaltılması ve ortadan kaldırılmasıdır. Kitap, bu noktayı göz önünde bulundurarak, sosyal koruma alanındaki plancıların, yöneticilerin ve sosyal politika analizcilerinin üzerinde çalışabilecekleri bir "yöntemsel araç kutusu" sunmaktadır. Konunun pratisyenleri tarafından aynı konumda olanlar için hazırlanan kitap, bir yandan uzun vadeli ekonomik kalkınmayı desteklerken diğer yandan eldeki kaynakların yerel, ulusal ve uluslararası düzeylerde etkili ve etkin kullanımını sağlayacak ulusal sosyal koruma sistemlerinin geliştirilmesi ve sürdürülmesi üzerinde durmaktadır.

Bu kitap, ILO ile Uluslararası Sosyal Güvenlik Derneği'nin birlikte yayınladığı "Sosyal Korumada Kantitatif Yöntemler" dizisinin bir yayınıdır.

Safety and Health in Shipbreaking. Guidelines for Asian countries and Turkey

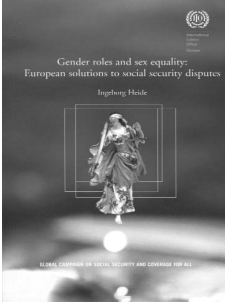
Gemi Söküm İşlerinde Güvenlik ve Sağlık:
Asya ülkeleri ve Türkiye için bir kılavuz
2004, xxi+199 sayfa
ISBN 92-2-115289-8

Gemilerin hurdaya çıkarılmadan ya da parçalarının başka amaçlar için kullanılmadan önce sökülmesi dünyadaki en tehlikeli işlerden biridir ve bu işlemler çevre, güven-

lik ve sağlık açısından birçok konuyu gündeme getirmektedir. Yayımlanan bu kılavuz, ILO'nun İnsana Yakışır İş Gündemi çerçevesinde gemi söküm işlerinde güvenli çalışmayı sağlayacak modeller geliştiren ilk çalışmalardan biridir. Kılavuz, ağırlıklı olarak enformel nitelik taşıyan bu işlerin bir süreç içinde nasıl formel ve örgütlü bir hale getirilebileceğine ilişkin tavsiyeler içermektedir.

Kitap, gemi söküm tesislerinde çalışanların mesleki güvenlik ve sağlıklarını ve genel olarak çevreyi korumaya yönelik tutarlı ulusal politikalar ve ilkeler oluşturmanın yollarını özetlemektedir. Ayrıca, işverenlerin, işçilerin, yüklenicilerin ve resmi yetkililerin, gemi söküm işlerinde çalışanların işle ilgili kaza ve yaralanma, hastalık gibi olumsuzluklardan korunmasında üzerlerine düşen özel sorumluluklara işaret edilmektedir.

Gender Roles and Sex Equality: European solutions to social security disputes

Cinsiyet Roller ve Cinsiyet Eşitliği:
Sosyal güvenlikle ilgili uyuşmazlıklara Avrupa çözümleri

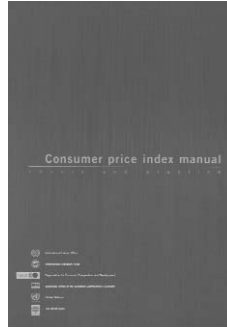
Ingeborg Heide
2004, xi+117 sayfa
ISBN 92-2-115771-7

Sosyal güvenlik alanında cinsiyet eşitliği, uluslar üstü Avrupa yasalarının sıkı bir düzenlemeye tabidir. Bu yasa, mevzuat ve mesleki sosyal güvenlik sistemleri çerçevesinde ve ayrıca işyerlerinde kadın ve erkek arasında eşitlik sağlamayı amaçlamaktadır.

Roma Anlaşması'nda yer alan ve rekabetin çarpıtılmasını engellemeyi amaçlayan eşit ücret ilkesi, kadın ve erkek arasındaki eşitliği sağlamada en uygun zemin durumundadır. 1970'lerden bu yana uluslar üstü düzeyde benimsenen özel direktifler cinsiyet eşitliği kavramını, işyerinde eşit muamele, mevzuat ve mesleki sosyal hakları da kapsayacak biçimde genişletmiştir. Söz konusu belgeler cinsiyet temelindeki kimi farklılıklara imkan tanıırken, Avrupa Adalet Divanı ücret eşitliğini iki cins arasında mutlak eşitlik biçiminde yorumlamaktadır. Bu eşitlik ilkesi, finansmanına işveren tarafının da katıldığı (kısmen ya da bütünüyle) bütün hak ve emeklilik sistemleri, kamu hizmetleri ve belirli işçi kategorilerine yönelik olarak geliştirilen bütün sistemler için geçerlidir. Kadın ile erkek arasında belirli farklılıklara izin verildiği durumlarda bile, bu farklılık işyerinde farklı muamele düzeyine taşınmaz ve bu tür uygulamaları haklı gösteremez. Avrupa Birliği'ne üye ülkeler, yasalarda yer alan bu tür farklılıkları düzenli aralıklarla gözden geçirip gidermek, hak eşitliğinin ihlal edildiği durumlarda ise yargıya başvurma yollarını açık tutmak zorundadırlar. Herhangi bir direktifin zamanında ve doğru biçimde uygulanmadığı, ulusal yargı organlarının ilgili konuları Avrupa Adalet Divanı'na götürme görevini yerine getirmediği durumlarda işveren konumundaki resmi yetkililerin aleyhinde tazminat davaları açılması da mümkündür.

Sosyal güvenlik yardımlarına ilişkin istatistikler, kağıt üzerinde tanınan eşitlik ile maddi gerçeklik arasında önemli bir boşluk olduğuna işaret etmektedir. Ulusal ve uluslar üstü hukuka bakıldığında, Avrupa yasalarının iyi bilinip uygulanmadığı görülmektedir. Kitabın amacı da bu boşluğu doldurulmasıdır.

Consumer Price Index Manual. Theory and Practice

(Tüketici Fiyatları Endeksi Elkitabı. Kuram ve Pratik)

2004, + xxxi+535 sayfa
ISBN 92-2-113699-X

Tüketici fiyatları endeksi (TÜFE) tüketim malları ve hizmetlerinin fiyatlarının zaman içinde hangi hızda değiştiğini gösterir. Bu endeks, başta para politikaları ve sosyal politikalar olmak üzere ekonomik ve sosyal politikaların belirlenmesinde başvurulan temel istatistiktir. Bu yanıyla TÜFE hükümetler, iş çevreleri, işçiler ve haneler açısından önemli sonuçlara işaret eder.

Bu önemli ve kapsamlı elkitabı istatistik ofisleri ve TÜFE çalışmaları yapan kuruluşlar için yol gösterici ilkelere ortaya koymakta ve TÜFE hesaplamalarında kullanılan yöntemleri derinlikli biçimde açıklamaktadır. Kitap ayrıca bu hesaplamaların mümkün olduğunda maliyet etkin biçimde yapılmasında başvurulabilecek seçeneklere, bunların altındaki ekonomik ve istatistik kavramlarla ilkelere ve her bir seçeneğin sonuçlarına işaret etmektedir.

Gerek enflasyonun ölçülmesi, gerekse enflasyonu denetim altında tutacak önlemlerin geliştirilmesi konularıyla ilgilenen aşağıdaki uluslararası kuruluşlar Tüketici Fiyatları Endeksi Elkitabı'nın hazırlanmasına katkıda bulunmuşlardır: Uluslararası Çalışma Örgütü, IMF, OECD, Avrupa Toplulukları İstatistik Ofisi (EUROSTAT), Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu ve Dünya Bankası.

ILO yayınları ILO Ankara Enformasyon Merkezi kanalıyla satın alınabilir.

ILO'nun satıştaki yayınlarını incelemek için www.ilo.org/public/english/support/publ/books.htm adresini ziyaret edebilirsiniz.

ILO Ankara Enformasyon Merkezi

Pazartesi ile Perşembe günleri arası 14:00 - 17:00, ve Cuma günü 09:30-12:30 saatlerinde açıktır.

ILO yayınları ve iş hayatı ile ilgili başka kurumların çeşitli yayınları hizmetinize sunulmuştur ve ödünç alınabilir.

Adres: Ferit Recai Ertuğrul Cad. No. 4, 06450 Oran - ANKARA

Tel: (312) 491-9890 • Faks: (312) 491-9945 • e-posta: ankara@ilo.org • web: www.ilo.org

Hazırlayan: Ayşe Selçuk-Gençer